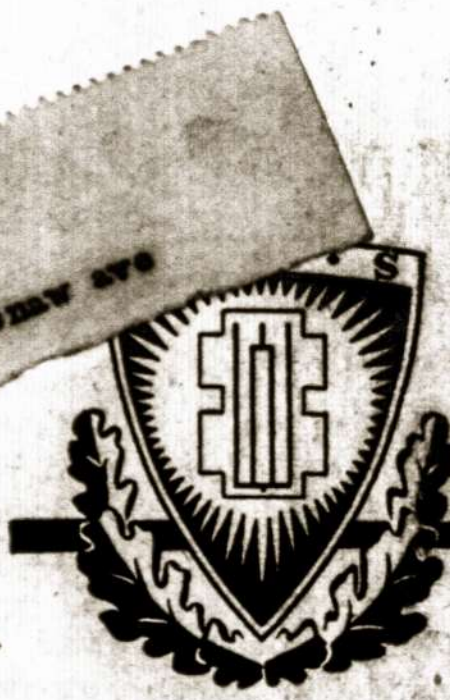

LA...
L...
A...
3187 E
Chic
Vict... 4372.

Šaisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA
Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association,
3187 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 3-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

IX metal

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, kovo mėn. 18 d.

Chicago 16, Illinois

Kaina 10 c.

Nr. 11 (185)

DR. JONAS ADOMAVIČIUS

LIETUVIS, AMERIKA IR KUNIGAS

Taurūs Lietuviai rinktiniais lietuviškais žiedais

Ameriką dabina

Taigi, lietuviai ją dabina ir sun-
kiausiose tauriems žiedams prasi-
kalti aplinkybėse tai atlikti suge-
ba. Nepilnai apibūdinti būtų lie-
tuvio nuopelnai puošiant šį kraštą,
jei mes neprisimintume lietuviš-
kų žiedų nueitas kalvarijas prieš
jiems išsiskleidžiant.

— Ką čia su ta Vytėių veikla —
už metu - kitų niekas čia nekaltės
lietuviškai — nė pradėti neapsi-
moka — taip nusprendžia jau ne-
be vienas, naujai iššvestas, lietu-
viškos klebonijos kamendorius, ne-
pagalvodamas apie tai, kad lie-
tuvybė alsuoja žmonės procenti-
nė didžiumą pirmaeilį krikščio-
nių bei pavyzdingų amerikonių
sudaro.

Kunigai krikščionybės ir
lietuvybės apaštalai.

O lietuvybėi ir krikščionybėi
dirbė ir dirbą žino, ką tas darbas
reikia. Tokie darbininkai net pa-
valgyti laiku neturi kada, bet už
tai daro, nemeluota krikščionybė
ir dangiška ramybė skleidžiasi
tokio veikėjo aplinkumoj. Tegai
bus mums čia leista paminėti vie-
nas pavyzdys — tai šviesaus kle-
bono Simono Morkūno veikla Io-
va valstybėj. Tai viena lietuviš-
kiausių, krikščioniškiausių ir ame-
rikoniškiausių asmenybių — tókį
tat ne tik savi parapijony gata-
vi ant rankų nešioti, bet jį lygiai
gerbia ir kitataučiai. O jo dvasi-
nė, toli he lietuviška, vyresnybė,
savo ramsčiu jį laiko: didelę išim-
tį jam padarė — tik atvykusį pa-
rapijos valdytoju paskyre. Tai va
kaip toli su lietuvybe Amerikoje
gali keliauti! Duok, Dieve, kiek-
vienai lietuviškai parapijai tókį
keliautojų turėti ne po vieną —
tuzinams jų užteks darbo, vietos
ir duonos po lietuvių sulipdyta pa-
stoge.

Lietuviškiausias klebonas liūdnas
dienas lietuvybėi pramoto
verto įpėdinio nesulaukdamas.

— Kas, lietuvišką vežimą, taip
gražiai atremontuotą veš, kai
mudviejų šanariai sustings, jei
mes vertų pavaudotojų nesulau-
kiam. ? — pranašingai numaty-
damas lietuviškus vargus sielojasi
lietuvybė lietuviškiausios parapi-
jos klebonas.

Tai gydas balzamas, o ne kuni-
gas, jei jo širdis dolerio apkrestoj
aplinkoj taip sugeba prabilti. Gai-
la, kad tokį Dievo pateptų lietu-
viškai krikščioniškų kunigų iš ke-
lių lietuviškų šimtinių tik sauje-
lė. Rodos eitum, žygiuotum my-
lių mylias į tą sodrią lietuvišku-
mo oazę — į tą mielą lietuvišką
parapiją bent valandai atsigaivin-
ti. Kurį gi, iš mūsų, tie dvasinės
sausros tyrilaukiai nebaigia užtroš-
kinti?!

Lietuvius ne kaktusas.

Mes, būdami tipiški lietuviai,
esame ne tyrilaukių kaktusai, bet

sodrios, pilnutinės krikščionybės
atstovai. Sausa, teoretinė krikš-
čionybė mus žudyte žudo. Tie
nuo visokių tribūnų mus dasiekę
sauri potrinimai savų "sakė —
pasakė" spėjo net kelis syk vi-
siems įgrįsti. Vienok sausakalbis
vis dar konkretaus darbo nesigrie-
bia, kaskart vis didėjančiu jaunų
klausojų nuostoliu nesiskusda-
mas. Jis vis neperima, jog jauni-
mą tik nepalyginami darbai su-
žavi. Toks vis dar nesumeta, kad
jaunas tik herojiškon veiklon įkin
kytas tavon pusėn šliejas.

Kas žudo Italiją ir Prancūziją?

Šiandien netgi vaikai jau aiš-
ku — kad ir kaip ano liežuvis
lankstus bebūtų, pavyzdžiu nepa-
remti dėstymai jojo rekuetu pro
nuodienės širdis ir smegenis nusly-
sta.

Taip svarbiausi postai, pačių
sausakikščionių rankomis ir už-
leidžiama pragaro jėgoms. Pasa-
rosios susidariusia tuštuma pasi-
naudoja, ja pripildo ir prasideda
normalaus gyvenimo tradymas.
Juk toks gėriu ir grožiu alsavęs
italas su prancūzų jau pusiauke-
lėje į prarają, atsidūrė, kai jūdvie
jų aplinkumoj braskanti iš sau-
sumo teoretinė krikščionybė sod-
rius krikščioniškos krikščionybės
daigus užgožė.

Ką mato jaunimas?

Kas, kad kadaise šventi vy-
rai ir moters jaunoms krūtinėms
pavyzdžiu švietė, jei šiandien jau-
nimas, milijonmiesčio širdy atsi-
dūręs, ant krauju garuojančių
modernaus žmogūdžio pėdsakų
pateko ir aiškioj švieso, orių va-
dų akivaizdoj, diena iš dienos vien-
džunglių įstatymus praktikuojant
temato. Kartais atrodo, kad jau
paskutinioji priartėjo — vos pra-
sikalancios gėrio pastangos dolo-
rio paunksmėj blėsta ir nyksta, o
svarbiausia — maža kas jas rei-
kiamai puoselėti pasiryžta. Del-
siama geran, šalia žodžių, darbais
pasinėsti. Net švyturiai, kuriuos
na padorus lietuviškas žvilgsnis
dar krypta, ne vienas gajaus lie-
tuvio medio sauskas virtę vien-
devynių liežuviu muskulų timpl-
telėjimu pasitenkina, darbo ven-
dami. Ir visa tai, anoj jų, esanti
veikla. — Kiti — guodžiasi toks
tauskūnas — nė tiek nepasisten-
gia — net nė burnos neušinė.

Aimanuosim, jei lietuviškumu
nesužaliuosim.

Taip ir lūkuriojama vėl, kol
bus išvartyti iš šventyklų pirkiai,
sugražinti iš džunglių savosna pa-
rapijosna misijonieriai bei kol bus
nuversti supuvę karaliai, kad iš
naujo dėl revoliucionierių nuož-
mumo aimanuoti pradėjus. O ai-
manuosime tikrai, jei laiku sausa
lietuvybės šaka buvę nesiliausi-
me, jei laiku ne tik gėriu nesula-
posime, bet ir gražiausiais žmo-
niškumo žiedais nepasipuosime.

Amerikos lietuviai sportininkai Sperto Olimpiadoj Kaune,
1938 metais. Nuotrauka V. Augustino

Įnė JONAS RUGIS

SAKYKIM TIESĄ

"HADŽI RONAS" ir "HADŽI DIDŽID'ORAS". LAPĖNAS. —
VOLDEMARAS.

Cambridge'o Universiteto is-
torijos profesorius, miręs jau lor-
das Actoni griežtų principų as-
muo, kartu ir giliai tikintis katali-
kas ir isitikines liberalas. Nepa-
laužiamai laikęs savo kilnius mor-
alės principus ir savo asmeniniam
gyvenime ir savo moksliniame
bei gyvenimo veikloje. Tas ste-
bėtinai asmuo dabar pradėdamas
būti plačiais įvertinamas. Anot jo,
istorija turi vadovautis amžinuo-
jų moralinės etikos dėsniu ir mo-
ralinio kodekso integralumas yra
tas, kas suteikia istorijai autorite-
tą ir kilnumą ir sudaro jos nau-
dingumą. Jis savo paskaitose kar-
štai įtikinėjo studentus nepakęsti
istorijoj jokių iškraipymų ir sek-
ti, kad istorijos bausmė paliestų
viską, kas yra neteisinga.

O kiek istorijos buvo ir yra
neteisingai nušviečiama, vadovau-
jantis ar tai asmeniniais motyvais,
ar tai partiniais, politiniais ar
patriotiniais sumetimais. Blogi ar
geri motyvai, o rezultatas tas pats
— nusižengimas tiesai, kas visvien
dažniausiai paaiškėja, o kartu nu-
sižengiamas moralės dėsniams.

Tautinė ar valstybinė istorija
gali būti ir kilni ir didinga, ir ne-
prasilenkiant su tiesa, ir nenusi-
žengiant moralės ir etikos dė-
sniams. Nėra idealios tautos, kaip
nėra idealaus žmogaus, bet kiek-
vienos tautos istorija turi kilnių,
ją išaukštinančių asmenybių ir
gražių istorinių faktų. Atviras
pasisakymas apie įvairius istori-
nius įvykius, teisingai nušviečiant
jų blogį ir gerą, teisingai nušvie-
čiant žymių asmenų neigiamas
ypatybes ir abejotinus darbus, pa-
daro istoriją ne tik objektyvia ir
teisinga, bet ir kilnia.

Man, pav., šiame krašte teko
skaityti rimtą studiją apie Wa-
shingtoną ir jo laikus. Joje buvo
aiškiai pasisakyta dėl Washingto-
no ydų ir aprašyti jo abejotini pa-
sielgimai, kaip pav., užmušimas
prancūzų parlamentaro, sukėlus
tais laikais tiek triukšmą ir pasi-
piktinimą. Ka u buvo nurodoma,
kad Washingtonas buvo toks dide-

lis žmogus ir tiek nuveikęs Ame-
rikai, kad jo klaidos ir ydos yra
jo darbų visai nenustelbiamos.
Ten pat buvo visai atmetamas
roiškumo elementas tokio isotri-
nio įvykiu, kaip garsioji Bostono
Tea-party. Toks istorijos traktavi-
mas sukelia tik pasigėrėjimą ir
pasitikėjimą tokia istorija.

Mūsų tautos istorijoje užsiden-
gė lapas, apimantis laikotarpį mū-
sų atgautos nepriklausomybės
laikotarpį, kurio mes daugumoje
buvome liudininkais ir daugiau ar
mažiau veikusiai asmenimis. Tai
yra svarbus mūsų istorijos laiko-
tarpis, kuriame mūsų tauta visi-
škai savistoviai pasireiškė savo vi-
diniame ir tarptautiniame gyve-
nime. To laikotarpio istorija ypa-
tingai yra svarbi mums. Iš jos
mes daug galime pasimokyti atei-
čiai, įvertinant tiesiogiai mūsų klai-
das ir apsirikimus. Iš jos mes tin-
kamai galime įvertinti darbus ir
veikimą to laikotarpio pasižymė-
jusiu asmenų, susivokti tame pa-
likime, iš kurio galime semti atei-
čiai stiprybę. Aišku, kad galutinį
išvadų pasiekti dar yra per anks-
ti, nes nėra dar reikalingos tam
laiko perspektyvos ir daugelis žy-
mesnių asmenų, suvaidinusių įvy-
kiuose vadovaujančias roles yra
dar gyvi ir net yra mūsų tarpe
emigracijoje. Bet teisingai su-
pratimui to mūsų istorijos laiko-
tarpio mes kaip tik dėl tos prie-
žasties turime visas sąlygas pa-
rošti labai svarbią ateičiai me-
džiagą.

Tokios mintys man iškilo skai-
tant spaudoje Prezidento dr. K.
Griniaus atsiminimus apie jo atsi-
statydinimo aplinkybes ir prie-
žastis.

Panašiom mintim, atrodo, va-
dovaujasi ir mūsų kaimynai len-
kai, skelbdami spaudoje įvairius
atsiminimus apie žymesnius įvy-
kius savo paskutiniųjų laikų isto-
rijos ir apie žymius asmenis. ne-
nuslėpdami neigiamybių. Pav.,
man teko užėti platų aprašymą
gen. Sikorskio veikime, kuriame
buvo iškeltos jo ydos ir klaidos,
o kairurie jo bendradarbių, žy-

POLITIKOS IR ŪKIO FAKTAI

(Skubančiam Skaitytojui)

Amerika

● Be triukšmo, bet kietai
ir be atvangos.

Raudonieji labai triukšmingai
įsiviešpatavo Kinijoje ir iš ten,
Sovietų diriguojami, puldinėja į
visas puses. Amerika tą viską ge-
rai suprato. Todėl, kad ir be triuk-
šmo, bet kietai ir be atvangos ruo-
šiasi tam momentui, "kai ateis
laikas". Visai neseniai Amerika
pasirašė karišką sutartį su Japo-
nija. Prieš kiek laiko pasirašė ka-
rišką sutartį su Pakistanu. Turkija
gi iš seniau yra Amerikos karo
sąjungininkas. Tuo būdu Ame-
rikos atominės bombos pasidarė
daug arčiau prie Sovietų, negu
rusiškos prie Amerikos. Tai vien-
intelis "argumentas", su kuriuo
Sovietai skaitosi. Dabar ir Ame-
rikos žodis bus "suprantamsenis"
jiems.

● Kova prieš ūkio krizę.

Pagerėjimo vis dar nėra. Nuo
sausio ir vasario bedarbių skai-
čius dar padidėjo 300.000 žmonių.
Kongresas vis labiau linksta ma-
žinti mokesčius, kad žmonės tu-
rėtų daugiau pinigų. Prezidentas
yra mažiau palankus tam dalykui,
nes sunku bus subalansuoti biu-
džetą. Prezidentas palankus tam,
kad perduoti raudoniesiems kinie-
čiams žemės ūkio produktus (ku-
rių Amerikoje jau nebėra kur dė-
ti) ir už tuos pinigus pirkti iš jų
strategines medžiagas. Visi jau
kalba, kad valdžia darys viską,
kad iki rudens (iki rinkimų) ūkio
padėtis žymiai pagerėtų. Nes tas
gali nulemti respublikonų rinki-
mų laimėjimą.

mūs kariškiai smarkiai iškritikuoti,
iškeliant kartu ir tokius fak-
tus, kaip egzistavimą Škotijoje
koncentracijos stovyklos lenkų ka-
riams, nedaug ką skyrusius nuo
nacių stovyklų savo metodais.
Taip pat užeinama ir atsiminimų
bei straipsnių apie Lenkijos ne-
priklausomybės laikotarpio įvy-
kius, siekiančius visiškai bešališ-
ko tų įvykių nušvietimo ir neda-
bojančius nuslėpti neigiamybių.

Mums yra beveik neįmanoma
dabartiniu laiku sužinoti, kokios
yra nuotaikos mūsų tautoje, ken-
dancioje bolševikų jungą. Manau,
kad daug ką mes galėtume supras-
ti iš analogijos, pasekdami, kas
darosi Lenkijoje, kurios nuotaikos
yra lengviau susekamos ir su ku-
riom gal daug supažindina rim-
toji lenkų emigracinė spauda. Jo-
laime galime užėti, kad dabartinė
Lenkijos visuomenė toli gražu ne
idealizuoja visko, kas įvyko pas-
kutiniame tikros nepriklausomy-
bės laikotarpyje ir ne garbina be-
atodairiniai tų laikų žymiųjų as-
menų. Politiniai visuomenis žvilg-
snis dabartinės visuomenės, atro-
do, yra daug atšresnis ir kritiške-
snis praeciškai. Priėmus domėn,
kad mūsų tauta daug mažiau nu-
kentėjo okupacijų laikais, kaip
kad lenkų tauta, kurią tas laiko-
tarpis smarkiau užgrūdino, o iš
kitos pusės dabartinė priespauda
lietuvoje yra stipresnė kaip Len-
kijoje, atrodo nesuklysimė saky-
dami, kad ir pas mus Lietuvoje
turi vyrauti panašios nuotaikos.

Mes čia emigracijoje savaime
esame linkę idealizuoti tą mūsų
artimą praeitį, o be to, dar vis
išlaikyti jos atgyvenusias nuotai-
kas. Atsiranda pavojus vis dides-
nio atitolimo nuo gyvųjų tautos
nuotaikų ir tas dar padidina pa-

● Itaria, kad jis nori
raudonosios Kinijos.

Didžiųjų konferencija Ženevo-
je artėja. Amerikos užsienių mi-
nisteris Dulles, grįžęs iš Berlyno
konferencijos visus ir visur įtiki-
nėjo, kad raudoniesiems kinams
jis nei kiek nenusileisias. Ir vis
dėlio įtakingi respublikonai sena-
toriai labai bijo, kad nebūtų prie-
šingai.

● Mc Carthy "ant kortos".

Giškai dėl senatoriaus McCar-
thy veiklos artinasi iki pačio aukš-
čiausio taško. Pats Prezidentas
viešai ir aiškiai stvoja prieš McCar-
thy. (McCarthy ir Prezidentas
Eisenhoweris abu yra respubliko-
nai). Yra kalbos, kad respubliko-
nų partija skyla į dvi partijas. —
Vieną už Eisenhowerį, kita — už
McCarthy. Pats Prezidentas to-
kias kalbas griežtai paneigė. Toks
McCarthy per daug staigus atsis-
tojimas greta Prezidento vardo
nervuoja ir daugelį respublikonų.
Be to, demokratai labai apkal-
ta visus respublikonus, kad jie
palaiko McCarthy. Užtat jau gan
daug respublikonų pasisako prieš
McCarthy. Įspūdis, lyg, kad Mc-
Carthy darbu jau ateina "galas".
Bet negalima išleisti iš akių vie-
no dalyko. Sovietų šnipų veikla
Amerikoje ir suradimas komunis-
tų tokiose vietose, kur jie netu-
rėtų būti, daro amerikiečiams pri-
trenkiantį įspūdį. Tad vargu ar
bus lengva padaryti McCarthy
"galą".

vojų pilno atitrūkimo nuo tautos
kaimieno.

Teisingas mūsų nepriklausomo
gyvenimo istorijos supratimas yra
svarbus ne tik ateičiai, bet ir da-
barčiai.

Per palyginus trumpą nepri-
klausomybės laikotarpį mūsų kraš-
tas padarė tikrai milžinišką pa-
žangą visose srityse, parodė ste-
bėtiną gyvybinę energiją, sugebė-
jimą organizuoti ir tvarkytis ir
pilną subrendimą savstoviam gyve-
nimui. Tą mums pripažįsta žy-
miausiu pasaulio žmonės, kaip, pv.,
buv. Amerikos Prezidentas Hoo-
veris, turėjęs progos susipažinti
su Pabaltijos kraštais. Ir kultūri-
niu ir ekonominiu atžvilgiu Lie-
tuva pasidarė tikru nariu Vakarų
Europos kraštų šeimos. Mes turi-
me kuo didžiutis, peržvelgiant
mūsų ateikimus. Bet mes turi-
me taipgi pripažinti, kad būta ir
klaidų, kad tautos gyvybinė ener-
gija ir jėgos ne visur buvo tiks-
liai išnaudojamos ir nukreipia-
mos. Mes turime, tiek kiek tas
nuo mūsų priklausome, nušviesti tei-
singai to laikotarpio įvykius, kad
ateityje nebūtų kartojamos jo klai-
dos ir nukrypimai nuo mūsų kraš-
tui tinkamų visuomeninio gyveni-
mo formų, nuo žengimo į švieses-
nę ateitį lietuvišku keliu. Čia ga-
lime prisiminti gilią mintį Portu-
galų valstybės reorganizatoriaus
dr. Salazaro, kad kiekviena tauta,
tvarkydama savo valstybinį gyve-
nimą, nepivalo skolintis idėjų ir
pavyzdžių iš kitų tautų, bet su-
rasti tą savąją tautos būdų tin-
kamą, santvarką; jei portugalai
sugebėjo surasti savo portugalis-
kąją santvarką, tai ir mes galime
susitvarkyti lietuviškai.

(Bus daugiau.)

VYTAUTAS STANEIKA

L. L. Vyr. Redaktorius, š. m. kovo mėn. 21 dieną, sekmadienį, 11
valandą skaitys paskaitą

Cleveland, Ohio

Lietuvių Namuose, tema:

"Ką sako partizanai apie Lietuvos išlaisvinimą"

A. Vanagaicio keliu

STP. VYKINTAS

Šiandien gavau iš Vyt. Alanto knygą: "Antanas Vanagaitis. Jo gyvenimas ir veiksmai." Ją telegrafiniu tempu perskaičiau. Gaila, kad rašytojai su spauda ir jos recenzentais nebendradarbiauja oro paštu. Recenzijos pasirodė 4 savaitėm anksčiau.

Tiesa, apie šią knygą jau rašė "LL" pats leidėjas p. J. J. Bačiūnas — Bachunas. Tačiau apie šią knygą verta daug kartų kalbėti. Tai knyga, kuri supažindina ne tik su A. Vanagaicio, bet ir su Amerikos lietuvių psichologija, kultūriniais polinkiais ir visuomeninėm bei politinėm tendencijom.

Vyt. Alantas, redagavęs šią knygą ir parašęs ilgą, išsamią A. Vanagaicio biografiją, pasirodo kaip puikūs psichologas, analitikas. Jis nekuria iš Vanagaicio herojaus, bet stengiasi duoti gyvą žmogų. Jis išnaudoja visą turimą medžiagą apie Vanagaicį ir tapo tikrą portretą. Daugiau kaip per šimtą puslapių autorius su rašytojo stilingumu — smulkiai mums atvaizduoja A. Vanagaicį, kaip žmogaus, kaip artisto, kaip muziko, kaip žurnalisto, kaip visuomenininko gyvenimą ir gausius darbus.

Jau prakalboje leidėjas J. J. Bačiūnas mums nurodo Vanagaicio kelią: Per liaudies dainą mes išsiklime lietuviams ir stiprinsime savo jėgas laisvei atgauti. Juk mūsų motinos prie ratelių išdailavo Lietuvai nepriklausomybę... (Žiūr. Rec. knygos 8 pusl.).

Dar tiksliau savo darbo kelius apibūdino pats velionis Vanagaitis: "Keikiu tuos "veikėjus", kurie rūpinosi bedievybe ir kitais "moksais", o paliko Dievo valiai vaikūčius. Linkėtume, kad ir Vyt. Alanto monografija apie A. Vanagaicį paplįstų nors 3.000 Vanagaicio gerbėjų tarpe. Iš čia tie gerbėjai ne tik supras to populiarus menininko sielą, bet tuos kelius, kuriais teks eiti ir ateityje bekurstant lietuviškos minties ir lietuviškos dvasios žiburėli.

Tenka padėkoti p. J. J. Bačiūnui, kad jis nepagalėjo leisti šiai skoningai knygai išleisti.

Antanas Vanagaitis. Jo gyvenimas ir veiksmai. Redagavo Vyt. Alantas. Išleido J. J. Bačiūnas — Bachunas. Išspausdinta 3.000 egz. "Vilties" spaustuvė, Cleavelande, USA. 1954 m. 192 pusl. Kaina 2 dol.

APIE SKAUTUS IR POLITIKĄ

(Tąsa iš 10 nr.).

Kaip suprasti Dievo buvimą, kaip laikytis Jo įsakymų, kaip atlikti prievolės Jo atžvilgiu ir kaip praktikuoti religiją, įeina į religinį auklėjimą, kuriam vykdyti yra būtini įvairių konfesijų dvasininkai. Nes jų advokatas negali mokytis technikos, o batsiuvis — filosofijos, jei jie nėra tam pasiruošę, išieidami atitinkamą mokslą. Kaip dvasios vadovus pasitinka T. Šaltinis, — jau matėme jo straipsnyje R. Baden-Powell'is, pats būdamas anglikonas, apsilankęs pas jo skautus katalikų ku-

nigą kanauninką Cornette pastitiko šiais žodžiais: "Gerbiamasis kunige, aš esu dėkingas dangui, kad jūs esate čia atėję, nes jūs atstovaujate religiniam principui, kurį aš esu pasiryžęs padėti ir savo veikalo pagrindą".

O gal kiti autoritetai kitaip aiškina šį reikalą? Toli neieškodami, pasižiūrėkime į mūsų gyvenamojo krašto BSA (Boy Scouts of America) konstitucijos ištrauką:

Article IV — Declaration of religious principle.

(Naukelta 4 psl.).

AMERIKOS PILIETYBĖS EGZAMINAI ARTEJA

JULIUS ŠAKELĖ

Ką veikia miestų majorai ir teismai?

Kalpas Uoginius teisingai išaiškino

• Klausimas kiekvienam.

Per Amerikos pilietybės egzaminus dažniausia klausama apie Kongresą ir apie tos valstybės įstatytą leidimo įstaigą, kurioje kvočiamasai gyvena. Žinoma, ten klausia ir daug kitų dalykų. Bet į čia suminėmus klausimus reikia sugebėti be dvejonių atsakyti. Todėl apie juos daugiau ir pakartotinai kalbame.

Ponas Kalpas Uoginius, atsiliepdamas į mano prašymą — prisistūti labai kruopščiai paruoštą paaiškinimą tuo reikalu. Jį dedame čia ištiesai — visiems bus naudinga. Gi p. Uoginiui priklauso visų mūsų gili pagarba ir padėka už darbą ir pasišventimą.

Kalpas Uoginius, 6816 So. Rockwell St., Chicago 29, vasario mėn. 1 dn, 1954 m.

UZDAVINYS PAKARTOJIMUI ("LL" nr. 4, sausio 28 d., 1954)

J.A.V.-bių, Pilietybės Egzaminams Studijos.

1. Kl. Ką reiskia ir iš kur atsirado skaičiai 435, 96, 531? Ats. Bendrai reiskia: a) 435 — JAV-bių kongresmanų (Representatives) narių skaičių, b) 96 — JAV-bių Senato narių (Senators) skaičių, c) 531 — susidaro (435 plius 96) lygu 531. Vadinasi, drauge paėmus kongresmanų ir senatorių skaičių.

d) Duotosios skaitinės atsirado: JAV-bių konsiudicija nenusako kiek ("The house of representatives") turi būti atstovų. Tačiau konstitucijoje pasakyta, kad kas 10 metų kongresas privalo suskaičiuoti JAV-bių gyventojus. Toks gyv. skaičiavimas oficialiai vadinamas CENSUS. 1910 metais kongresui tokį — CENSUS padarius, nustatyta, jog iš viso JAV-bėse privalo būti renkami 435 atstovai. Gi, 1950 met. atlikto CENSUS duomenimis nustatyta, jog kiekvienam atstovui atitinka 347.000 gyventojų.

O kas dėl senatorių skaičiaus, tai konstitucija nurodo, kad jų turi būti 96, po 2 iš kiekvienos valstybės.

Todėl — JAV-bių Atstovų Rūmų nariai (Representatives) nūn renkami kiekvienos valstybės nuo 347.000 žmonių ir jų yra 435. Senatoriai renkami iš kiekvienos valstybės 2, vadinasi (48 dauginta iš dviejų), lygu — 96. O iš viso, congresmanų ir senatorių (435 ir 96), lygu 531.

II-as Kl. Ką reiskia skaičiai 51, 153, 204?

Ats. Kiekvienas 48-ųjų JAV-bių Steitas turi savo atskirą įstatim-davystės įstaigą, vadinamą STATE LEGISLATURE or GENERAL ASSEMBLY, kuri susidaro taipgi iš dviejų dalių: Atstovų Rūmų (The House of Representatives) ir Senato.

Illinois State Senate yra 51 senatoriai ir 153 Representatives (Atstovai). Iš viso gi Illinois State Legislature yra atstovų 153 plius 51 senatorių, kas išviso sudaro skaitlinę 204.

Šitaip galvojant ir skaičiuojant, tariausi uždavinį atsakęs ir pamokas pakartojęs, nes tokiu būdu ir ir gaunamos skaitlinės: 51, 153 ir 204.

Didžiai Gerbiamam Ponui Julijui Šakelėi, "LL", 3157 So. Emerald Ave., Chicago 16, Illinois. Su tikra pagarba ir nuoširdžiu dėkingumu už labai rūpestingą, nuoseklų ir tikslių — metodiską anglų kalbos ir pilietybės reikalų dėstyimą.

Kalpas Uoginius.

• Kalbėkime apie miestų majorus ir teismus.

Kas yra ir ką dirba Amerikos miestų tarybos (City Council) jau aptarėme ir žinome. Dabar dar

liko miestų burmistrai ir miestų teismai.

1. Who is the executive branch of the City Government? (Kas yra vykdomoji miesto valdžios šaka?).

Atsakymas. The Mayor. (Majoras).

2. Who is the chief executive of the City? (Kas yra aukščiausioji miesto valdžios vykdomoji šaka?).

Atsakymas. The Mayor (Majoras).

3. What is the duty of the Mayor? (Kokia yra Majoro pareiga?).

Atsakymas. The Mayor enforces laws of the City. (Majoras vykdo miesto įstatymus).

4. How is the Mayor elected? (Kaip yra renkamas Majoras?).

Atsakymas. The Mayor is elected by the voters of the City. (In Chicago for 4 years). (Majoras yra renkamas miesto balsuotojų, Chicagoje 4 metams).

5. Who is the Mayor of your City? (Kas yra jūsų miesto majoras?).

Atsakymas. The Mayor of the City of Chicago is Mr. Martin H. Kennelly.

6. Who sings the bill passed by the City council? (Kas pasirašo miesto tarybos priimtus įstatymus?).

Atsakymas. The Mayor. (Majoras).

7. What is the business of the City? (Kas yra miesto teismų darbas?).

Atsakymas. The Courts of the City explain the laws of the City. (Miestų teismai aiškina miestų įstatymus).

8. Who elects the City Court Judges? (Kas renka miestų teismų teisėjus?).

Atsakymas. The voters of the City elect the City Court Judges. (Miesto balsuotojai renka miesto teismų teisėjus).

Šiandien pabaigėme studijas apie Federalinę Amerikos valdžią, apie Illinois valstybės valdžią ir apie miestų valdžias.

Dar liko studijuoti Amerikos istoriją ir Amerikos konstituciją.

Bet gi turiu vieną dalyką pasakyti dabar. Visos mūsų kalbos buvo labai trumpos ir suglaustos. Gali jų pakakti dėl egzaminų, bet gali ir nepakakti. Aš kalbėjau trumpai todėl, kad norėjau greičiau duoti bendrą vaizdą, kas reikalinga žinoti.

• Bet dabar grįžkime atgal ir eikime gilyn.

Praėjusį kartą aš jau pradėjau kalbėti apie tai, kas turi daugiau teisių: Senatas ar Atstovų Rūmai. Angliškas klausimas buvo toks: How do the Senate and the House compare in authority? To klausimo vertimą į lietuvių kalbą ir laikurias pastabas aš jau daviau praėjusį kartą. Dabar duodu angliškus atsakymus.

Pirmas atsakymas.

"The two Houses of the Congress have equal authority in some matters. Each House may suggest that a law should be changed or that a certain bill should be passed".

Laisvas vertimas: "Abu Kongreso rūmai turi vienodą kompetenciją laikuriose reikaluose. — Kiekvienai rūmai gali kelti sumanymą, kad koks nors įstatymas būtų pakeistas ar koks nors įstatymo projektas būtų priimtas".

Čia reikia išdėmėti tą faktą, kad abu rūmai turi vienodą kompetenciją (vienodas teises) tik

MŪSŲ ATŽALOS

VINCAS KUDIRKA

LIETUVOS HIMNAS

LIETUVA, tėvyne mūsų, tu didvyrių žemė. Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia.

Tegu tavo vaikai eina vien takais dorybės, Tegu dirba tavo naudai ir žmonių gėrybei.

Tegu saulė Lietuvos tamsumus prašalina, Ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius teydi.

Tegu meilė Lietuvos dega mūsų širdyse, Vardan tos Lietuvos vienybė težydi.

Tiems, kurie dar nemoka Tautos Himno atmintinai, išsikirti ir išmolti. Tėvų pareiga išaiškinti vaikams kiekvieno sakinio prasmę.

Redakcija.

VINCAS KUDIRKA

LABORA

KOL jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdus

Ir dirvos neapleisk. Tuomet, kada jausi, Kaip kūns ima stingti, dvasia jau susnūdus,

Vėlu juk prie darbo: nesėsi, nepiausai.

Kol dega krūtinėj šventa ugnis, toji, Kur traukis prie darbo ir duoda tiek vieko,

Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji, O dirbk, idant neitų ugnis ta-ant nieko.

Kol dar idealais, broli, besigerėsi, Siek prie idealo, tik doro tik aukšto,

O skubink Paskui tu... jų išsivadėsi

Dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto.

Gyvenimo knygą skaityk laps į lapą, Nestodams, kad kartais į tinginius kliuven,

Tu nesupelytum ir neitum į kapą Be likusio ženklų, kad žmogumi buvęs.

O jeigu apilsis sunkiam darbe savo Ir, nykstant spėkoms jų, nuliūsi, nerimsi,

Tai žvilgtelk į darbą jaunų draugų tavo — Vienoj akimirkoj iš naujo atgimsi.

VINCAS KUDIRKA

LIETUVOS TILTO ATSIMINIMAI

Jau pusėtinias laiko galas, kaip aš tįsau ant Šešupės. Jau daug vandens praleidau į Baltijos jūrą; daug žmonių ašarų ir prakaito nuplaukė drauge su vandeniu; daug kojų, kurios mane mindžiojo, supuvo kapuose...

Pagimdė mane Lietuvos miškas; išvedė į žmones lietuvių rankos; nuo Lietuvos žirgų kanopų pirmą kartą sudundėjau...

O tvirtas buvau tiltas. Dar pamenu tuos laikus, kada ponai važinėdavo, o žydai vaikščiojo pėsčiomis. Perlekią, būdavo, karieta, ketvertu kinkytė — aš nė nejaučiau... Sueis viso miesto žydai prieš "neštines" nuodėmių

kaikuriuose dalykuose, kaip kuriuose reikaluose. Kiti sakant, kaip kuriuose kituose reikaluose jie neturi vienodų ar lygių teisių. Tai labai įdomu ir svarbu. Atseit yra tokių dalykų, kuriuos gali vienas daryti, o kitas negali. Tai gi pilnos lygybės nėra.

Antas atsakymas.

"Each House has some authority that it does not share with the other House".

Laisvas vertimas: "Kiekvienai Rūmai turi tokią kompetenciją (tokias teises), kurių kiti Rūmai neturi". Iš to yra aišku, kad abėji rūmai yra gerokai sujungti, vienas be kito negali veikti. Reikia bendradarbiauti. O taip bendradarbiauti jant viens kitą prižiūri, viens kitą kontroliuoja.

Bet gi kokias teises turi vieni Rūmai, kurių neturi kiti? — Pamatysime kitą kartą.

skandinti — aš nė linkt. Pervaziuos storiausias klebonas — aš nė krust... Dar man smagiau, kad išlaikau. Arba pavasarį, pradėjus eiti lytims, ponpalaidiai sustoje žiopso ir laukia, kada mane parmuš lytis.

— O, jūs, žioplai, — manydavau, — aš ne toks lepus, kaip jums atrodo. Mane ne nešiotės augino. Nuplaukdavo sau lytis, o aš kaip stovėjau, taip ir stoviu.

Teisybė pasakius, tai ir lytlauzos be reikalo styrejo — tik man garbė mažina.

Tvirtas buvau. Vieną kartą važiuo smarkiai per mane du vežimai priešais vienas antrą. Ir pora žydukų, iš išgascio norejusį pasišalinti, nustumko į upę. Nuo to laiko uždrausta buvo greit per mane važiuoti, ir abiejuose mano galubose pastatė stiebelius su lentomis ir lietuvišku parašu: "Žingine".

Nors man nesmagu buvo tas važiaavimas žingine, neleidžius ne padundėti gražiai, bet jeigu tai žmonių naudai, tegu sau...

Stiprus buvau.

Niekad nė taisyti manęs nerekėjo. Ir kažninkai ilgai būciau laikęs netaisytas, kad ne rusų valdininkai. Tai bent ypatingi padarai — tegu juos galas. Girtuokliai ne išpasakytai: pila ir pila, o degtinė vis nubėga — tartum štai nuo manęs vanduo belyjant. O kai sukeiks, tai net per mano sijas drėbulys pereina, nors rusų kalbos nesupranta. Bet ypač linkę viešą pinigą vogti, — tą dalyką, galima sakyti, įvedė į sakramentus. Juk ir iš manęs pelnė ir tik man sveikata atėmė.

Vaikštinėjo sykį manim apskrities viršininkas Kopejkiubovas ir apskrities inžinierius Nikčėmnickis.

Zinai ką, ponas inžinieriau, — tarė staiga viršininkas: — ar negalima būtų pataisyti šitą tiltą?

— Susimildamas, ponas viršininke. Juk tiltas sveikas, tvirtas, — atsakė inžinierius, dar nesuprasdamas.

— Na, už consilium gydytojai paima kad ir iš sveiko, jei tik nori gydytis.

— Aa. Dabar supranta... Gerai...

Ką juodu tarėsi toliau, nė negirdėjau.

Visi mano plyšiai šypsojosi, kad mane paketino taisyti. Mane taisyti.

Buvau jau užmiršęs tą atsitikimą.

Tik ar po dviejų savaitių atelna žydas, visai nepažįstamas. Apžiūrėjo mane iš viršaus: čia lazda pabardė, ten koja paspyrė. Paskui apžiūrėjo iš apacios, nusivėję kijas, įbrido į upę, pagnaibė vandenyje poliuis ir apsisukęs išlipo į krantą. Čia sustojė, paskaičiavo pirštais ir greit ėmė autis batius, tuo tarpu pusbalisui bambėdamas:

— Gerai... jie nori uždirbti, bet ir man užteks... pasidailinsime... — kasmet uždirbsime baltysdami...

Ir nuėjo. Man net koku pasidare. Argi iš tikrųjų rengiasi mane taisyti?

Pasirodė, iš tikrųjų. Viršininkas su inžinierium ūmu laiku susėjo viską įkainuoti, gauti patvirtinimą, o žydas apsiėmė pristatyti medžiagą ir atlikti darbą. Privežė medžių, pradėjo taisyti, piauysti ir vieną dieną mane uždarė.

Be reikalo privežė medžių, nes man iš jų nieko nepridejo. Tiktai skiedrų pritašė, kad visi matytų. Mane taip pat vargino: čia pasikliutavo, ten paobliavo, ten paskutinėjo — ir tiek. Tiesa, poškino, baldėsi daug: mat, dirbo. Tik man nuo to darbo įsisuko liga. Rytojau dieną, pamenu, buvo prekymetis. Žmonelių ir pilnais, ir tuščiais pervaziavo nemaža. Per visą dieną nieko, o vakare ėmė mane krėsti druzgus. Kitą dieną važiuoja šieno vežimas. Kad nudięs man kairiąją pašonę. Pusę dienos buvau į tą šoną pakryęs. Nuo to laiko jau man kasdien šis ar tas kenkė. Pasijutau, kad aš jau ne tas tiltas, kaip kitąsyk. Ypač man buvo pikta, kad į niekuo pavirtau nė iš savo kaltės, ne iš senatvės, o tik dėl valdininkų nesąžiningumo. Pasižiūrėjau sykį į Šešupę — net pasibaisėjau išvydęs savo paveiklą: toks nusimlėnes, toks nesmagus atrodo.

(Daugiau bus).

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

straipsniai ne visada išreiškia redakcijos nuomonę.

Išdėstomųjų skelbimų kainos: 2.00 už eilę vienoje skiltyje. Smulkūs skelbimai (ne mažiau 15 žodžių) — po 7 c. už žodį. Už telefonu priimtų skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako. Prenumerata ir skelbimai priimami, paskambinus telefonu — Victory 2-4372.

Prenumerata: metams — 4.50; pusė metų — 2.50. Ateiktas numeris 10 c. Subscription per year — \$ 4.50; 6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komisija.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy ir taipina savo nuostatais. Nesunaudoti rankraščiai grąžinami autoriams pareikalavus.
Pavaide ar slapyvardė pasirašyti

Pranas Lukoševičius

Naujoviskieji Tėvynės Išdavikai

Iš senų senovės yra žinomi du dalykai. — Tautos laisvė yra pats brangiausias jos turtas. Tautos išdavimas — yra pats didžiausias, mirtimi baudžiamas, nusikaltimas. Taip pat gerai žinome iš istorijos, kad visais laikais buvo tokios tautos, tokios valstybės, kurios stengdavosi pavergti kitas, niekuo nekaltas tautas, jas išnaudoti, ir pagaliau sunaikinti. Tos užkariautojos tautos niekada neskelbdavo savo tikrųjų tikslų. Jos visada kuogriežiausia tvirtindavo, kad savo aukoms (pavergtiesiems) neša gerovę — ar tai gerą tikėjimą, ar tai turą, ar tai kultūrą, ar dar ką nors. Vienas iš pačių svarbiausiųjų tokių grobiųjų irankių buvo — išdavikai. Ir ne bet kokie išdavikai, bet išdavikai iš tarpo tų pačių tautų, kurias jie planuodavo pavergti.

Tokių būdu susikūrusios jau visiemis žinomos imperijos ir kolonijos. Didžioji dauguma tokių imperijų jau griuvo. Kolonijos be veik visos jau baigia kraujuotomis kovomis atgauti savo laisvę ir visišką nepriklausomumą. Dabar jau "nebe tie laikai". Vergijų laikai praėjo ir nebegyja. Carų rusai taip pat buvo užgrobę svetimų žemių ir tautų, buvo sukūrę vergų imperiją. Ir 1917 metais ta imperija griuvo. Atėjo į Rusiją raudonieji carai, kurie sugalvojo ne tik iš naujo atkurti senąją rusišką vergiją, bet ir suplanavo — užviešpatauti visame pasaulyje.

Raudonieji carai — Sovietai savo grobimams pateisinti paskelbė naują teoriją. Jie paskelbė, kad jie savo pavergtiesiems aukoms neša laisvę, gerą gyvenimą ir visokių karų visišką panaikinimą. Svarbiausia, jie žada visokias geroves neturtingiems žmonėms ir visiems tiems, kurie yra kuo nors nepatenkinti savo tėvynėje. Matome, kad šios raudonųjų teorijos jau sugebėjo milijonus žmonių suklaidinti. Su savo aukomis rusai-bolševikai "ceremonijų" jau nedaro. Kraštą pagrobia, prijungia prie sovietijos, turtą išplėšia, išveža, o to krašto žmones vergais pavertia. Bet visa tai jie daro akiai nuo viso pasaulio užsidarę. Pasauliui tik skelbia "žinias" apie savo rojų ir blogiausią padėtį kituose, dar jų nepagrobtuose kraštuose.

Atrodytų, kad tokiai jų propagandai tik visai akli galėtų patikėti. Bet faktai rodo visai ką kitą. Nuolat ir nuolat kartojamas melas ir Sovietų aukšas gauna tokius vaisius, kurie stebina visą pasaulį. Prancūzija suka į raudonųjų pusę. Italija dar labiau. Kai kuriuose Lotynų Amerikos kraštuose padėtis tuo atžvilgiu kelia didelį pavojų. Pačioje Amerikoje raudonumas reiškiasi gan stipriai.

Tai argi mes galime svajoti apie Lietuvos išlaisvinimą tuo laiku, kai tokie dalykai dedasi kitur. — Tik pagalvokime ir suprasmė, kad kovos už Lietuvos laisvę svarbiausias baras yra kova su komunizmu laisvajame pasaulyje. Be abejonės, aš čia nesakau jokios naujienos. Tas yra kiekvienam aišku. Bet aš tik noriu atkreipti dėmesį į vieną faktą.

Šiandien yra labai daug kalbama apie kovą prieš komunizmą, teisingiau sakant, kova prieš raudonąjį tautų pavergimą. Net ofi-

cialiose konferencijose raudoniešiams yra daug tiesos pašakoma. Bet kas iš to, jei tų aštrių kalbėtojų kraštai yra kitaip raudonosios propagandos nuteikti ir skatina savo vyriausybes pamažu sukurti ir nuolaidas ir pasidavimus raudoniešiams. Ir dar vienas pavojingas dalykas. Dėl tos gausybės kalbų, nebe vienam jau atrodo, kad yra kam prieš komunizmą kovoti, kad apsis ir be manęs ar mūsų.

Tokią padėtį labai stiprina, sudaro palankias sąlygas komunizmui plėsti. Komunizmas (sovietiškas imperializmas), prisidengęs visokiais naujais sūkiiais, išnaudojamas visokias padėtis, skina naujus laimėjimus ir kasa amžiną duobę pavergtiesiems ir kitoms tautoms.

Mes gyvename ir dirbame Amerikoje. Visiems aišku, kad tautų laisvinimas priklauso tik nuo to, kiek Amerika bus viduje atspari Sovietiško grobio agentams. Nes gi tie agentai ne tik gresia pačios Amerikos laisvei, bet užkerta kelią Amerikos pastangoms išlaisvinti Lietuvą ir kitas pavergtas tautas iš Sovietų vergijos.

Amerikoje komunizmas plečiasi per tautines gventojų grupes. Ir pačias didžiausias komunistines grupes Amerikoje turi lietuviai ir žydai.

Nekalbėsiu apie kitus. Ne mūsų reikalas. Bet tik apie lietuviškus Lietuvos pavergimo ir naikinimo agentus — lietuvius komunistus. Jie turi net du lietuviškus dienraščius Amerikoje. Gi tikrieji lietuviai taip pat turi tik du. Ką gi tas sako? Aiškinti nereikia. Iš kur jie gauna lėšas, kas lietuvius komunistus remia? Vienas šaltinis yra visiems žinomas. Jis toli — ne Amerikoje. Bet kitas, tai čia pat, Amerikoje. Remia lietuviai, lietuviai skaitytojai, lietuviai skelbimų davėjai. Remia dar ir kitu būdu. Remia palaikydami biznį komunistinių laikraščių skaitytojų. O jie gi gyvena tarp mūsų. Mes juos visi gerai žinome, bet perkame pas juos, mokame už jų tam tikrus patarnavimus. O jie tyčiojasi iš mūsų kovos už Lietuvos išlaisvinimą, jie džiūgauja, kad mūsų broliai, sesės ir tėvai buvo žiauriai rusų bolševikų užkankinti, ir "užtikrina" mus, kad nepriklausomos Lietuvos niekada nebebus.

Kada gi mes praragėsime ir nebeuoginsime tėvynės išdavikų savo tarpe. Kol to nebus, mūsų kova dėl nepriklausomos Lietuvos bus tik savęs apgaudinėjimas.

Pasakykite — kas jie?

"Sandara" rašo:

"Didžiausi ardytojai mūsų vievingumo ir bendros veiklos yra kaip tik tie, kurie anais laikais sveikino įsiveržusią į Lietuvą Sovietų raudonąją armiją, kaipo mūsų liaudies "išlaisvintoja".

Apie tai mes turime užtikrintai dokumentų ir jeigu bus reikalas, mes juos galėsime išvilkti viešumai. Šiarp ar taip, bet mūsų išvija, ar senesnė, ar jaunesnė, joki būdu netoleruos, kad tokie neaiškūs ir neatsakomingi elementai tėtų mūsų tarpe destruktivy darbą."

Lietuviškos Politikos Faktai

JONAS BALČIONAS

IŠRINKTAS LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDŽIO PIRMININKU AMERIKOJE.

Nariai: Karaitis Algirdas, Novickienė Birutė, Radvilas Gasparas ir Tyruolis Povilas.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis turi savo centro valdybą, kurios pirmininku šiuo laiku yra Stp. Vykinas (Vokietijoje). Be to, Lietuvos Atgimimo Sąjūdis (sutrumpintai LAS vadinamas) turi kai kuriuose kraštuose savo centro valdybos įgaliotinius, vadinamus vietininkais. Dr. Juozas Kaškelis yra tokiu vietininku visai Kanadai, o Jonas Balčionas yra vietininkas visoms Jungtinėms Amerikos Valstybėms.

Šiomis dienomis Jonas Balčionas, rinkimų būdu, sudarė Jungtinių Amerikos Valstybių Laso vietininkijos laikiną valdybą. Tai tik laikina valdyba, kol bus daugiau skyrių ir bus išrinkta nuolatinė vietininkijos valdyba.

Šiurpi nukirstos rankos istorija

"Draugas" rašo:

"Jonas Rimašauskas, kurs renka medžiagą lietuvių martiriologijai, papildydamas anksčiau JAV išleistoje knygutėje "15 nužudytų knigu Lietuvoje" patiekta žinias, pranešė man apie tokį jo su-sektą faktą: "Kan V. Dambrauskas ir sušaudymo vietą buvo vestas drauge su kitais 4 asmenimis (stud. Pemkumi, stud. Normantu,

Jis nusigando partizano žodžio.

Lietuvos partizanais Vytautas Staneika (dabar "Laisvosios Lietuvos" Vyr. Redaktorius) buvo pakviestas į Toronto (Kanados) Vasario 16 d. minėjimą ir prašytas pasveikinti visuomenę. Buvo leista sveikinti ir lietuviams ir ne lietuviams. Bet partizanui Vytautui Staneikai nebuvo leista sveikinti dėl "laiko stokos". Tokį pranešimą padarė tame susirinkime pirmininkavęs Simonavičius. Ar jam bėsus yra Lietuvos partizano žodis? Gal pasiseks kada nors ir šitą paslaptį išaiškinti.

"Paprasti gatvės žmonės".

"Naujienu" korespondentas, ponas A.K., aprašinėdamas Vytautui Staneikui paskaitą Toronto (Kanada), piktnasi, kodėl anot jo, Staneika noris, kad Lietuvos laisvinimo reikalus spręstų "paprasti gatvės žmonės", o ne amonkami tarnautojai. Atseit, jeigu kas yra jau apmokamas (gyvena iš Lietuvos laisvinimo), tas jau yra "nepaprastas" žmogus. Gi tie paprasti gatvės žmonės turi tik dėti aukas, kad būtų iš ko kitiems "nepaprastiems" žmonėms algas mokėti. Gaunasi įspūdis, kad tas ponas korespondentas yra labai bajoriškos kilmės, nenori nieko bendro turėti su paprastais žmonėmis. Tas ir yra blogas, kad šią dieną paprasti žmonės nuo Lietuvos laisvinimo atstumiami. O gi ponų Lietuvos nedaug kas tenori. Ne bept tas pats korespondentas. Ir jį panašūs asmenys.

Kenkimas partizanams.

Tas pats (auksčiau minėtas) "Naujienu" korespondentas kalba apie tai, kad kai kurie Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio nariai rinko aukas ir siuntė ginklus Lietuvos partizanams. Dabar gi esą paaiškėję, kad nesuntė. Atsakysime klausimu. Ar gi gali kuri nors valstybė, dar nekarįaujanti su Sovietų Rusija, leisti, kad kas nors iš jos (valstybės) viešai siųstų ginklus partizanams, kurie ginkluotai kovoja prieš Sovietų okupaciją? Tik tiek ir tegalima pasakyti šią dieną. Kai bus kitos sąlygos — pasakysime daugiau. Tada, kai kam, bus didelė gėda.

PAMĖGDŽIOJA PALECKI?

"Sandara" rašo:

"Chicagoje leidžiama "liaudies" atstovų mėnesinė gazieta "Sėja" dideliu uolumu atakuoja ir smerkia amerikiečių lietuvių organizaciją ir atskirus asmenis, tikėdama, beabejo, šiek tiek pasižvejoti sudrumstame vandenyje. Mano supratimu, tos "Sėjos" sėjamos intrijos labai primena anksčiau vartotas kapsukines ir paleckines gudybes patraukti į "gerąją" pusę mūsų išvija."

Laikinosios vietininkijos valdybos pirmininku išrinktas Jonas Balčionas, Vice-pirmininku Gasparas Radvilas, Sekretoriumi Algirdas Karaitis, Laso moterų organizavimui Birutė Novickienė, ir Laso organizaciniams (bendriems) reikalams — Povilas Tyruolis.

Jau yra gauta keletas pageidavimų steigti Laso skyrius kituose Amerikos miestuose.

Pats svarbiausias Laso uždavinys yra: jungti visus lietuvius (ne paisant religinių ir politinių nusistatymų) į kovą dėl Lietuvos laisvės, saugoti lietuvius nuo iš-tautėjimo, kovoti su komunizmu visuose pasaulio kraštuose.

šeim. Vale Laikūnaite ir Orvydu). Drauge vykstantiems kan. Dambrauskas davė išrišimą, nes žinojo, kad yra vedami mirčiai. Studentų maldavimu jie ir kiti du civiliai buvo paleisti. Sušaudytas buvo vienas kan. Dambrauskas. Prieš nužudant jam buvo nukirsta ranka, kuria jis buvo davęs išrišimą."

Tai šitokia bolševikų kultūra ir sąžinės laisvė."

Dr. Trimako insinuacijų propaganda.

"Dirva" rašo:

Dr. Trimakas yra Lietuvos Laisvės Komiteto narys... Labai apgalvėtina, kad jis savo grupės ir tradicinę krikščionių demokratų bloko politiką įvelia į LL Komitetą — partinę kovos politiką prieš Liet. Diplomatijos Šešą, tuo darydamas pačiam LL Komitetui tik meškos patarnavimą. Sunku būtų priegisti, kad amerikiečių akyse, kuriė išlaiko savę lėšomis Lietuvos Laisvės Komitetą, lietuviškos bylos prestižas susitprėję, išėjus aikštėn, jog to paties garbingo Komiteto narys varo insinuacijų propagandą prieš Lietuvos Diplomatijos Šešą, kuris atsakinguose Amerikos valdžios sluogsnuose kaip toks yra žinomas ir akceptuotas."

Leonas Prūseika prakišo.

"Draugas" rašo:

Leonas Prūseika prakišo ir ant-rame deportacijos bylos nagrinėjime. Vietiniai komunistai dėl to jaučiasi parblokšti. Pirmąjį kartą nagrinėjant bylą, L. Prūseika buvo rastas kaltas dėl savo veiklos ir jis buvo priskirtas į deportuojamų kandidatų skaičių. Jo advokatai dėl to imigracijos teismo sprendimo apeliavo, įrodinėdami, kad teismo procedūra vyko mažame kambaryje ir todėl nebuvę galimybų pasitarti advokatams su kaltinamuoju, kuris nenori vykti į "bolševikų rojų". Augstėnė imigracijos taryba įsakė iš naujo spręsti Prūseikos bylą ir duoti jam dar vieną progą įrodyti savo nekaltumą. L. Prūseika rastas vėl kaltas ir uždėta bausmė — deportacija.

BORUTA SOVIETŲ TEISME

"Draugas" rašo:

"Boruta, kurio dabar tremty platinami raštai, buvo 1948 m. nu-teistas 10 metų. Teismo salėje Boruta laikėsis vyriškai ir pareiškęs, kad jis negalys apgaudinėti nei pats savęs, nei savo tautiečių. Jis negalys eiti kartu su bolševikais, nes visa, kas jį daroma, yra ne-teisybė, ypač kai kalbama apie laisvę ir gerą gyvenimą. Boruta prašęs bolševikinį teismą, kad jam leistų išsiškiekėti. Teismas ir leido. Teismo posėdy dalyvo daug visuomenės veikėjo, augstų partijos ir bolševikinio gyvenimo pareigūnų, o ypač daug atsilankę studentų.

Pusę valandos Borutai pakalbėjus, o ypač palietus aktualiausias problemas iš kultūrinio gyvenimo, kaip rusai apgaudinėja žmones, sargybiniai teisme jam trenkė į veidą, ir teisėjas įsakė jį išvesti. Nuo to laiko šios rūšies bylų atvirumo dirimis nebuvo."

LIETUVIŠKU KELIU

Savos politikos apžvalga

Rašo: STP. VYKINTAS

Dar dėl mūsų veido

Jau kelis kartus labai gražiai piešė "LL" veidą dailininkas Adomas Varnas, med. dr. Jonas Adomavičius ir šio laikraščio vyr. redaktorius Vyt. Staneika. Bet vis dar atsiranda skaitytojų, kuriems "LL" veidas neaiškūs. Katalikas nori žinoti, ar mūsų veidas katalikiškas, evangeliškas — ar evangeliškas, krikščionis demokratas nori žinoti, ar mes palaikysime jų dominavimą Lietuvoje, socialistas nori žinoti, ar mes eisime išvien su jais prieš klierikalinę diktatūrą ateityje, etc. Į visus šiuos klausimus mes galime atsakyti: mes turime tik vieną veidą: lietuvišką. Mes gerai žinome, kad Janus turėjo du veidus, kai kas turi tris veidus, kai kas turi tiek veidų, kiek partijų ir kiekvienai partijai

moka parodyti vis kitą veidą. Tačiau mums šis daugveidiškumas nereikalingas, nes esame lietuvių gimę ir visą savo laiką, sveikatą, energiją norime aukoti tik Lietuvai, jos Nepriklausomybei, jos Laisvei, jos gerovei. Visų lietuvių gerovei. Ir kai reikia mums dirbti, mes neklausiamo kokiai partijai tai bus naudinga, o klausiamo, ar šis darbas Lietuvai naudingas. Ir kai padaromas kieno nors geras darbas Lietuvai, taip pat neklausiamo, kokiai partijai jis priklausio, o žiūrime, kiek tas darbas Lietuvai naudingas. Geriausiai mūsų veidą apibūdintų kilnis lietuvių tautos vyras Vaižgantas: LIETUVA — TAI JŲ VEIDAS.

Be programos blogai; programa ir negerai; o kaip ištikrųjų?

Sekant mūsų laisvąją spaudą, krinta į akis didelis prieštaravimas politinių programų klausimu. Vieni šaukia: ot, kokia čia partija, ar sąjūdis: jokios ar prasta programą turi. Kai kuriama politinė plati programa, tai sakoma: dar Lietuvos žemės nepasiekė, o jau programos nustatinėja. Girdi, kam reikia tų politinių programų.

Mes jau kartą minėjome, kad politika yra ne tik savotiškas menas, bet dar labiau praktiškas darbas. O kiekvienas darbas reikalingas gero plano, ryžtingų žmonių tam planui įgyvendinti. Politikoje tai sakoma: reikalinga gera, daugumą patenkinanti programa. Be politinės programos negali ilgai egzistuoti joks politinis vietas. Improvizacija yra grynujų menininkų reikalas ir politikoje ji gali trukti labai trumpai. Tik

gerai apgalvota, daugumos priimta, vadinasi demokratinė, reali, politinio mokslo pagrįsta ir politinių protų konceptuota programa, sugebanti pataikyti į tautos daugumos širdis, patenkinanti ir apjungianti visumos interesus programa yra tikras laidas į politinį pasiekimą. Reikia didžiai apgalvestauti, kad mūsų politinės grupės dar iki šiol neturi aiškių, pilnų politinių programų, o dažnai pastenkinama tik romantiniais sūkiiais ar bendrais posakiais. Tai gi, iš tikrųjų reikia nesmerkti, o džiaugtis, kad yra tokių politinių sąjūdių, kurie nustatę savo programą ir ją tobulina, plečia, stengiasi įgyvendinti. Politika be programos, kaip sriuba be druskos, ar žmogus be drabužių, ar dar tikliau: žmogus — skeletas — be dvasios.

Suaktyvinkime laisvinimo darbą

Ši paantraštė yra ne mano, o dr. A. Trimako. Jis tokiu šūkiu paskelbė straipsnį "Lietuvių Diegtųjų problemų, kad šį kartą galėsime ties visomis sustoti. — Straipsnis yra tuo girtinas, kad jame yra daug pozityvių minčių, projektų, siūlymų. Pažymėtina, kad dr. A. Trimakas yra iš krikščionių demokratų sluoksnių ir savo straipsnyje išvada daro Vlikui naudingas. Tačiau jis turi ir jaunus kritiškos dvasios, kas rodo jo nesustingimą politinėje rutinoje. Jau tai gerai, kad jis realistas ir mato tas klaidas, kurių nemato jo dvasiniai tėvai. Tačiau jis yra per griežtas, kas liečia diplomatus. Jis daro net sugestijų, kad LDS turi pasirinkti kitą darbo sritį. Kitaip tariant, jis jau nori atleisti LDS iš pareigų. Bet kas šias teises turi?

Kalbėdamas apie konkrečius laisvinimo darbus, dr. A. Trimakas pasiūlo šią programą:

a) Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymas;

b) Lietuvos žemių rytuose, varkaruose ir pietuose apjungimas;

c) Užsienio politikos aiškų gairių nustatymas ir diplomatinių ryšių atnaujinimas, kur jų netekome;

d) Santykių su gudaš, lenkais, ukrainiečiais ir vokiečiais užmezgimas ir palaikymas;

e) Bendradarbiavimo formų su Baltijos kaimynais suradimas ir santykių su jais stiprinimas;

f) Išstudijuoti, koks išlaisvintos Europos valstybių junginys ateities Lietuvai geriausiai tiktų: unija, federacija, konfederacija; regioninė (sritinė) ar visuotinė ir kokiai jų tektų jau dabar ruoštis ir prisidėti prie jų suplanavimo ir išpropagavimo;

g) viename iš geriausiai organizuotų magazinu JAV. Autorius paliečia tiek svarsty-

h) Lietuviškos išlaikymas ir ruošimas planų, kaip, atėjus laikui, išstremti ar pasitraukusieji turėtų būti grąžinami į tėvų žemę;

i) Kraštui ir gyventojams padarytų karo ir okupacijų nuostolių registracija, kad atėjus laikui būtų galima reikalauti jų grąžinimo;

j) Jaunosios kartos įtraukimas į kovą už krašto laisvę ir jos paruošimas atkurtam valstybiniam gyvenimui vesti ir vadovauti.

Kadangi šioje programoje visi punktai yra didelės reikšmės, tai mes drįstame skaitytojų prašyti kantrybės kitose politinėse apžvalgose smulkiai apie tai pakalbėti.

O dabar politinis anekdotas.

Kaip mano kolega Julius Šakelė, norėčiau kartais ir koki anekdotą papasakoti, — kad būtų linksniau.

Taigi: viename politikų klube buvo paskelbtos varžtytės, kas geriau apibūdins politikos sąvoką. Vienas klubo narys cinkas taip apibūdino: "Politika yra menas iš turtingų pinigų, o iš neturtingų balsus savo naudai išvilioti po priedanga kiekvienus iš jų apsaugoti vienus nuo antrų."

"Laisvosios Lietuvos" Skaitytojai rašo

GARBĖ DIDVYRIAMS

Nuoširdžiai sveikiname "LL", po nekuriu laiko vėl pasirodžiusią mūsų tarpe. Šiuokart linkime "LL" be pertraukos, amžinai mus lankyti ir iš savitaisiais greit pasidaryti dienraščiu. Daugelis iš mūsų tarpo, gyvenančių čia, Anglijoje, jau senai, senai laukėme pasirodant vėl tokio laikraščio, kokia šiandien yra leidžiama Chicagoje "LL". Atvirai sakant, tai laikraštis, kuris kovoja dėl Laisvos Lietuvos ir tautos egzistencijos, būti jai ar nebūti. Ir aš netikiu, kad atsirastų bent vienas iš mūsų, emigracinės bendruomenės narių ir pasakytų, kam gi čia to reikėjo. Juk mes ir taip turėjome pakankamai laikraščių. Pakankamai, tai gal ir tiesa, bet tokio, kokio yra turiniu "LL", atvirai sakant, nei vieno neturėjome. Dabar kiekvienam iš mūsų gali kilti klausimas, kodėl neturėjome? — Tuoj pat ir štai dėl ko galėjo būti: Emigracijoje mūsų spauda yra leidžiama kadaise susiformavusiųjų politinių grupių. Prileisti galima, kad tas galėjo tiktai anuomet, bet anapiln, tas gal nebūtų dabar. Todėl grupiniai lyderiai visad turėtų daugiau atsivėlgti į bendruomenės sudėtį. Dabar visiškai mažai atsivėlgiant į bendruomenės sudėtį yra susigrupavę taip, kad vidury, t. y. vidurio srovės, laikomas tuščias ir kasgi žino kodėl? O gal, neduok Dieve, net abiejų kraštų naudai?

Mes gi juk matome ir matome, tiek pačioje Lietuvoje, tiek ir čia emigracijoje, iš mūsų tautiečių per daug didelių turtuolių, priklaus

sančių kraštutinių dešiniųjų — grupėmis kaip ir nebuvo ir dabar nėra, o jeigu ir buvo Lietuvoje vienas kitas, tai kartu su tautos elitu juos sudorojo 1941 m. raudonasis caras Stalinas. Veik tą patį galima pasakyti ir apie kraštutinius kairiojo sparno, atseit Stalino, dabar Malenkovo padalinius, irgi tiek Lietuvoje tiek ir čia emigracijoje, nes 1% nesudaro visų mūsų tautiečių. Betgi nežiūrint į tai, ypač komunistai emigracijoje išleidžia propagandai varyti net porą laikraščių Amerikoje. Tai jau pernelyg aišku, kad tai darbas — "matuškos" Rusijos, nes tik jai jie ir pasitarauja. Į tai "LL" atkreipė dėmesį ir reagavo, paskelbdama komunistinei spaudai boikotą. Sveikiname. Dabar daleiskim, kad ir pamišius iš viso, kiek mūsų tautiečių randasi ant šios ašarų pakalnės ir surinkus statistinius duomenis, galima drąsiai sakyti, kad rastum 80% priklausančiųjų vidurio srovės grupei. O kurios reikalų iki šiol niekas tinkamai nesuprato, neįvertino ir nesistengė apginti nei vienas iš leidžiamųjų laikraščių nei Europoje nei Amerikoje. Tik deka šių didvyrių, kurie suprato šį kiltų reikalą ir dabar leidžia "LL", tuomi duodami progą ir vidurio srovės žmonėms prabilti į pasaulio sąžinę.

Tebūna garbė, Jums, didvyriai! Eikite, nesustokite, nesuklupkite, pramintais Basanavičiaus, Kudirkos, Juozapavičiaus, Eimučio takais iki pat sostinės Vilniaus! K. Šveikas.

SPORTAS

Gerb. Redaktorium!

Siunčiu rašinėlių Jūsų redaguojamam laikraščiui. Neturėdamas atitinkamų sąlygų, negalėjau jį padariai apdirbti, o taip pat parašyti mašinėle. Tačiau, jeigu rasite tinkamą, galite panaudoti.

Ir ateityje, manau, laiks nuo laiko "L. L." šį tą parašyti. Galia, kad paskutiniu metu apie sportą "LL" neduog rašoma.

Ačiū už stuntingimą "L. L.", ji tokia šviežia, skirtinga nuo kitų liet. laikraščių. Ją beskaitydamas jaučiuosi, jog gyvenu Cicerijoje tarp savo draugų, bet ne tolimoje Washingtono valstybėje.

Su geriausiais Jums linkėjimais —

Jūsų

Ed. Šulaitis.

ŽVILGSNIS Į LIETUVIŠKĄ SPORTĄ AMERIKOJE

ŽVILGSNIS Į LIETUVIŠKĄ SP.

Tikrai nežinau, kaip pradėti šį straipsnelį apie lietuvišką sportą. Norėčiau būti šviežias, tačiau, kalbant apie mūsų sportinius reikalus, tenka užuosti pernykščių kopūstų kvapą.

Rodos, per tuos ketvirtą su viršum metų, pagyventos lietuviško sporto veiklos perijodą, tiek daug apie sporto dalykus buvo rašoma, jog neliko daugiau nieko pasakyti. Buvo nemaža žadėta, dejuota, skustasi, viliamasi ir metai iš metų tesiasi ta pati litanija.

Prieminis praėjusių laikų, prieš akis stojasi pirmieji lietuviškosios sporto veiklos mėnesiai, ankstyvą 1949 metų rudenį, nuo kada tenka pradėti skaiciuoti naujojo sporto perijodo čia Amerikoje gerą amžių. Ankstesnieji lietuvių sporto klubai bei sportininkai be abejo sukrovė nemažą kapitalą bendran lietuvių sportininkų bankan, tačiau pastaraisiais metais jau jie buvo bepradėdą pailsti, pasenti, arba nustoti savo lietuviškojo veido.

Ir štai, 1949 metų ruduo užderėjo keliais naujųjų ateivių sutvertais lietuvių sporto klubais, duodams gerą pradžią ir pavyzdį likusiems nerangiesiems sporto mėgėjams. Energijos būta nemaža, tačiau pasiryžėlių neperdaugiausia, bet pradžia to pakako. Reikėjo tik truputį daugiau lietuviškos šilumos ir tų pradininkų darbas būtų sutvirtintas stipriais ramščiais.

Tačiau, deja, to nebuvo ir ką gi, dabar, po ketverių su kaupu metų, negalima daug kuo pasididžiuoti. Gal būtų, tektų pasidžiaugti tik

tuomi, jog lietuviškojo sporto veikla dar visiškai neišbleso, jog ji dar šiek tiek žėruoja.

..... Iš toliau stebint.

Jau apie metai laiko, lietuviškąjį sportą šių eilučių autoriui tenka sekti iš tolimiausio JAV užkampio, karts nuo karto apie jį paskaitant spaudoje. Kaip smagu paskaityti apie lietuvių sportininkų pasirodymus kur nors Chicagoje ar New Yorke. Pažvelgti ir surašytas eilutes laikraščio, puslapiuose ir jas padėti į šalį, nepagalvojant, kiek reikėjo ryžto bei pasiaukojimo to siekiant.

Taip, toliau nuo sporto veikimo esantiems, gal į galvą neatena mintis, jog ir mūsų sportas yra reikalingas nemažoms organizacijoms, lėšų, energijos ir kitų dalykų. Sporto vienetai ir jų nuveiktieji darbai negimsta iš nieko laikraščio puslapiuose, kaip ir kitos mūsų kūrybinės apraiškos.

Trejetą metų gyvenant sportininkų tarpe, teko gerai pažinti mūsų sportininkų būklę ir tuos nedateklus, su kuriais jiems reikėdavo kasdien susidurti. Galia, bet reikia pasakyti, jog mūsų sporto vienetai, su mažomis išimtimis, varė partizanišką veiklą. Mažai kas jais domėdavosi, net į jų ruošiamas varžybas, kuriose net pinigų niekas nereikalavdavo, lietuviškoji visuomenė nesilankydavo. Buvo galima matyti keliasdešimt veidų, nuoširdžių sportininkų draugų, bet tai vadinamieji sporto "alkoholikai", o likusieji sporto mėgėjai, ypatingai aktyvūs varžybų dalyviai tremtinių stovyklose Vokietijoje, čia nebesirodydavo.

Iš tiesų, daugelis turėdavome daug rūpesčių, su namais, automobiliais ir kitomis šio krašto gėrybėmis, tačiau dėl to sunku būtų pateisinti mūsų nerangumą. Taip pat argi nepadarydavo nežadant sunkia nuodėmė atiduodami pirmenybę kitoms kultūrinio veikimo sritims, jau nekalbant apie tas populiariausias vakaruškas kur nors Chicago Lietuvos Auditorijoje. Argi mes nenusikalisdavome pasiduodami skleidžiamai minčiai, jog su mėgėjišku sportu čia Amerikoje toli nenuėisi, ypatingai, jeigu nebeesi gimęs Šarkiu ar kokiu nors futbolo žvaigžde.

Apsimąstę, pasiryžkime.

Tikrai, apie mūsų patį nerangumą daug turėtume pasakyti, mušantis į krūtinę ir tariant: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Tai turėtų sakyti mūsų visuomenės vedėjai, kurie partiniuose ginčuose išekvodavo visą sa-

Vytautas Paškarinis

Gražus Tradicinis Vakaras Clevelande

Jau kelatas metų paeiliui Clevelando Tautinių Korporacijų Sanbūris rengia, lietuvišku papročiu sekdamas, tradicinius lietuviškus blynus. Šiais metais, vasario 27 dieną, šis subūvimas pavyko itin sklandžiai ir nuotaikingai. Šviesi ir erdvi Colonial Gardens salė prigužėjo pilnutėlė, kad net staliukų vėliau atvykusiems sunku buvo surasti, tačiau, energingos vadovybės pastangomis, visi tautiečiai tapo priglauti ir nuoširdžiai pavaišinti. Svečių susidomėjimas vakaru buvo toks didelis, kad ir tikėtis iš anksto sunku.

Specialiai iš Čikagos pakviestas aktorius Vitalis Žukauskas išpildė vakarui pagyventi specialią programą. Jo nuotaikingose dainelėse ir deklamacijose suradome ne tik sveiko jumorio, bet ir daug karčios tiesos apie mūsų dabartinį "dypukišką" gyvenimą. — Juk

PADEKA

Chicago Tėvynės Mylėtojų Draugijos 2-ji kuopa šių metų kovo mėn. 7 dn. Lietuvos Auditorijoje surengė Lietuvos Šaulių Sąjungos įkūrėjo a. a. Vlodo Putvio-Putvinskio 25 metų mirties sukaktuvių minėjimą. Kad šis minėjimas labai gerai pasisekė, ypatingai nusipelnė d-ras Garmus, kuris minėjimui pirmininkavo ir prof. Mackevičius. Paskaitą apie a. a. V. Putvį laikė iš to atvykęs velionies anūkas Vaidievis Mantautas. Ta proga minėjimo dalyviai Vasario 16 gimnazijai suaukojo aštuoniolika dolerių.

Šis minėjimas buvo didelis, gražus ir patriotiškas darbas, už kurį Tėvynės Mylėtojų Draugijos 2-rai kuopai, d-rui Garmui, prof. Mackevičiui ir p. V. Mantautui reikiame nuoširdžią pakėką.

LSS Organizacinis Branduolys.

SKAUTŲ - ČIU KONKURSAI

— PARODA CHICAGOJE

Š. m. kovo mėn. 21 d. 3 val. Dariaus — Girėno saleje (4416 S. Western) įvyksta skautų-čių konkursas — paroda. Skautų-čių tėvai, bičiuliai ir visa Chicago visuomenė kviečiama atsilankyti ir drauge su skautais-ėmis pasidžiaugti mūsų jaunimo rankomis pagamintais lietuviškais rankdarbiais, pešimais ir t. t.

Ten pat bus galima išgirsti lietuviškas dainas, muziką, vaidinimus ir t. t.

Liet. inžinieriai paskyrė \$20 skautų-čių konkursui, įvykstančiam kovo 21 d. 3 val. Dariaus — Girėno saleje.

Ramovė (Chicago skyrus) paskyrė \$15 premiją skautų konkursui, įvykstančiam kovo 21 d. 3 val. Dariaus — Girėno saleje.

vo, energija, nepaliekant jos sportiniam reikalams. Tuštyt atgailauti ir senieji sporto veikėjai, — kam jie tiek daug kalbėdavo, o maža dirbdavo; turėtų prašyti pasigalėjimo ir didesnįjį dalis sportininkų ir sporto mėgėjų, kodėl jie pasirinkdavo lengvo pobūdžio pramogą, vietoje sporto varžybų, na ir tektų galėtis šiuo eilučių autoriui, dėl ko jis sporto reikalams per parą skirdavo tik 5—6 valandų.

Kartais daugelis iš mūsų, ipuolę į gražią tėviškės prisiminimų ekstazę pasakome jos adresu fikrui vertingų žodžių. Kuone jai visas vertybes užrašome, tačiau valandėlei praslinkus, grįžę į realybę, su pilna sauja žeriamo kišenėn žalią dolerį, atiduodami jam visą savo širdį.

Daug būtų galima prirašyti šio mis temomis, tačiau nemanau, jog išstėtinėmis mintimis būtų galima geriau sužadinti apsamanojusias sąmones. Geriau reikiame trumpai, bet drūtai, pasidžiaudami atiduoti savo duoklę ir sportiniam reikalams. Nepasitenkinime būti tik laikraštiniu sporto mėgėju, tačiau, jeigu yra sąlygos, stenkimės ateiti konkrečiai sportininkams į pagalbą. Stenkimės pajudinti savus surabėjusius raumenis, kuriant lietuviškąjį sporto tvirtovę čia Amerikoje, kad grįžę į Lietuvą, turėtume ką nors ir, jai parvežti iš klaičios tremties dienų.

Ed. Šulaitis.

PRANESIMAS

DE VYDŪNO METINĖS MIRTIES MINĖJIMAS.

Minėjimas rengiamas Chicago Lietuvos Tarybos š. m. kovo mėn. 27 d. 3 val. po pietų Lietuvos Auditorijoje.

PROGRAMOJE:

1. Atidarymas — Komiteto pirmininkas Purvinas;
 - 2) Paskaitos: "Vyduono dvasios veidas" — R. D. pirmininkas B. Babrauskas, "Vyduonas — Tautos žadintojas" — doc. J. Pauperas;
 - 3) Menin edalis: a) Solistė Prudencija Bičkienė padainuos 5 dainas iš Vyduono dainų rinkinio — "Lietuvos Aidos". Akomponuos prof. Vl. Jakubėnas;
 - b) Vaidinimas: Vyduono "Ne sau žmonės". 1 veiksmo drama.
- Vaidinime dalyvauja Chicago Lietuvos aktoriai, vadovaujami režisoriaus Ant. Rūko.
- Vyduono scenos portretą piešė skulptorius R. Moziliauskas. Šviesų technikas — Stasys Gasiūnas. Sceną puošia broliai Algimantai ir A. Grigaravičius.

Minėjimo Komisija:

- M. Purvinas — Mažosios Lietuvos Lietuvos Dr-jos Pirmininkas;
- B. Babrauskas — Rašytojų D-jos Pirmininkas;
- St. Grigaravičius — Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio kultūros vadovas;
- R. Chainauskas — Akademikų Skautų atstovas;
- J. Jurkūnas — Inžinierių ir Architektų Sąjungos atstovas.

LIŪDNOS SUKAKTUVĖS

Š. m. kovo mėn. 16 — 17 dienomis sukako 11 metų, kai vokiečių budeliai išvarė 47-ies Lietuvos vaikus mirčiai į Stutthofo kacetą. Pirmoji Stutthofo auka buvo ats. majoras Stasys Puodžius.

Už sveikinimus 16 Vasario propag. Skuteikiui priklauso širdinga padėka, bet dėl bendradarbiavimo, tai reikalinga, kad p. Skuteckis išryškintų buvusias lenkų tautos klaidingas pažiūras — pretenzijas į Vilnių ir kad dabar Vilnius turi priklausyti lietuviams. Kol lenkai šūkaus spaudoje, paskaitose ir visur kitur, kad Vilnius esąs jų, kad Vilnius negalys būti atskirtas nuo Lenkijos ir kad lietuviai neturi teisės savintis Lietuvą, tol dėl bet kokio bendradarbiavimo lietuvių ir lenkų keliai niekada nesueis.

Mes mokomės angliskai

Pašakyk skirtumą.

Štai du angliški sakiniai.

I used to love her,
I am used to her.

Ar galite pasakyti, koks čia reikalas ir koks skirtumas tarp tų dviejų sakinių.

Bus daug lengviau, jeigu pasikaitysite mano praėjusią pamoką. Aš gi ten rašiau, kad I used to love, I used to drink, I used to go, I used to play, I used to spend — lietuviškai reiškia: aš mylėjau, aš gėriau, aš ėjau, aš griežiau, aš išleidau (ar praleidau). Ir reiskia, kad aš visa tai dariau praėjusioje, bet dabar to nieko nebedarau.

Tai kartoju: I used to. Bet šiandien truputį kitiškai: I am used to.

Skirtumas tik tas, kad tarp I ir used čia yra įstatyta "am", t. y. esu.

• Ką gi tas čia reiškia?

O reiskia va ką: "I am used to her" — aš esu prie jos pripratęs. Atseit "I used to love her" — aš ją mylėjau.

"I am used to her" — aš esu prie jos pripratęs.

Dar pavyzdžiai.

I used to live in this room — aš gyvenu šitame kambaryje.

I am used to this room — aš esu prie šito kambario pripratęs. I used to work hard.

I am used to hard work.

• Jis neatėjo užvakar, bet ateis po ryt.

Šitie žodžiai yra lengvūs — tiems, kas juos žino. Jis neatėjo užvakar. — "He did not come the day before yesterday". Taigi užvakar bus "the day before yesterday". O kaip gi bus poryt? Tai bus: "the day after tomorrow". Gerai. Bet kaip pasakyti: "Jis ateis po savaitės"? Čia tai būk atsargus. Mums neįprasta taip sakyti. Reik sakyti: "He will come a week from today".

• Vyt. Budrio atitaisyimas.

Vyt. Budrys, 2019 W. Pierce Ave., Chicago 22, Ill.

Gerbiamas Redaktorium: Tamstos redaguojamo laikraščio "Laisvoji Lietuva" š. m. kovo 4 d. nr. 9, skyrulyje "Mes mokomės angliskai", atspausdintame mano laiške yra įsibrovusios kelios stambokos klaidos, kurias maloniai prašau artimiausiam LL numeryje atitaisyti.

Atspausdinta: "...reikia vartoti veiksmažodį "get", turi būti: "...reikia vartoti veiksmažodį "to get". Vietoje: "...ir sekančius Julius Šakelės sakymus." turi būti: "...ir sekančius Julius Šakelės sakinius..." Vietoje "ought" turi būti: "ought". Vietoje priešpaskutinio sakinio "Have you meet your wife every night?" turi būti: "Have you to meet your wife every night?".

Su pagarba

Vyt. Budrys.

APIE SKAUTUS ir POLITIKĄ.

(Tąsa iš 2 psl.).

"Section 1 — ... no boys can grow into the best kind of citizenship without recognizing his obligation to God... No matter what the boy may be — Catholic or Protestant or Jew — this fundamental need of good citizenship should be kept before him... Organisation... with which the Boy Scout is connected shall give definite attention to his religious life."

"Only persons willing to subscribe to this declaration of principle shall be entitled to certificates of leadership in carrying out the Boy Scout Program."

Kaip matome, BSA konstitucija nesutinkanti su šiais dėsniams net neprileidžia būti skautų vadovais. Nes juk tarnauti Dievui dėsni nepasitenkina vien tik įrašymu vienokio ar kitokio obalsio popieriuje, ar sąjungos vėliavoje.

Mūsų skautų sąjunga įsteigta lygiai tais pačiais principais. Kaip ir ar reikiama būdu vystėsi mūsų sąjungos gyvenimas, greitu laiku pamatysime Lietuvos Skautų Sąjungos kūrėjo pirmūno vyr. sktn. P. Jurgėlos knygoje "Lietuvos Skautijos Istorija".

Dvasios vadovai ir mūsų organizaciją ne patys įsibrovė, bet buvo pakviesti, kai dar tremtyje, Vokietijoje, sąskrydžio daugumos buvo nutarta įvesti dvasios vadovų instituciją ir atitinkami nuostatai įvesti į s-gos statutą.

1952 m. gegužės 30 — birželio 1 dienomis Chicagoje įvykusiame sautų vyčių sąskrydyje absolūtinė sąskrydžio dauguma nutarė, kad religinis ugdymas yra integralinė skautų vyčių programa dalis. Skautų vyčio įjodis leidžiamas duoti išėjus šios skauto vyčio programą, taigi ir religinį ugdymą, pagal jo konfesiją. Lygiai tokį pat nutarimą padarė Kanados ir JAV skautų vyčių sąskrydžio pernal, jubiliejinėje Niagaros stovykloje.

Be to, pernal taip pat ir L. S. Brolijos Vedija padarė tolygų nutarimą, kurį Vyriausiasis Skautininkas paskelbė savo "Krivuleje", įpareigojdamas vienietį vadovą glaudžiai bendradarbiauti su dvasios vadovais tam nutarimui vykdyti.

Naujoji PLSS Firmija su vyr. sktn. prof. dr. V. Čepu priešakyje, skautų dvasinės vadovybės išdirbtą religinio auklėjimo programą patvirtino. Ar galėtų T. Šaltinis teigti, kad dabartinė PLSS Firmija tai padarė partinai — politiniams sumetimais ir kad šis vyriausias mūsų skautų sąjungos organas yra, sakysime, kokias krikėdėmų agentūra?

Yra dar nutarimas: "...Evangėlikų tikybos skautai gali egzaminuoti pas evangėlikų skautų dvasios vadą. Asmenys, nelaukia save kurios nors tikybos išpažinėjais ar bažnyčios nariais, tuo pačiu nebėra religinėje plotmėje dvasios vado žinioje ir todėl nebus jo egzaminuojami. Prievarta niekam nebūsimi taikoma". Tą nutarimą T. Šaltinis turėtų žinoti. Ar tas nutarimas varžo tikėjimo laisvę? (Bus daugiau).

DYPUKAI SKRAIDO PER VANDENYNUS!

Jonas Vebras su šeima, žmona Sofija ir dukrele Elona, š. m. kovo mėn. 15 d. atskrido iš Australijos į Chicago pas savo brolius Petrą (medžio skulptorių), Vincą (spaustuvininką) ir žmonos brolių J. Kažemėką. Keleiviai džiaugiasi įdomia ir smagia oro kelione per Ramųjį vandenyną ir laimingai nutūpimą Amerikoje. Iš Australijos (Sydney) į San-Francisco skridė 40 valandų (su 4 nutūpimais), o iš S.-Francisco iki Chicago (traukiniu) važiuojo jau 42 val. Vandenyne buvęs neramus, audringas, tai skridė virš debesų (apie 25.000 pėdų aukty). Būvė ir pavojaus, nes vienas motoras (iš 4-rių) buvęs sugėdęs ir nusišleis ilgai taisomas. Australijoje palikė šiltą vasarą, čia gi — šalta žiema. Bet džiaugiasi laimingai atvykę pas savus ir pažįstamus, kurių čia nemažai yra, ypač iš tremties — stovyklinių (Vokietijoje) laiku.

Psl 4 LAISVOJI LIETUVA

Viena seniansių draudimo istaigų Chicago's pietvakariuose

One World Insurance Agency

Paskambinkite telefonu galima susikalbėti lietuviškai
Ši organizacija yra po priežiūra Charles P. Kal

Valandos: pirmad., antradi. ir ketvirtadi. — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro
Punktuškai ir seštadi. nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų
6322 So. WESTERN AVE. — TELEF.: PROSPECT 6-3182 — 5163

100 nuoš. plikytą ruginę duoną KEPA VACLOVAS DUKSTAS

1800 W 46th ST.

Naujai pertvarkytoje buvusio Urbelio kepykloje — kepa ne tik puikią ruginę duoną, bet ir pyragus.

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUS,

752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).
Darbas atliekamas labai švarioj kirpyklos patalpoje ir geriausiai, — pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos.
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Seštadienis — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro.
Trečiadienis — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-8770.
UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

JOSŲ GROZIS PRIKLAUSO NUO GRAZIAI IŠVALYTO ROBO!

MARTIN WIDRA
Siuvėjas

3541 S. Halsted St.

TEL: Yards 7-6035.
Siuva naujus drabužius, persiuva, pataiso ir išvalo senus. Priima valymui drabužius ir baldinius.
Ten pat galima gauti įvairių knygų pasiskaitymui į namus ir yra lietuviškos spaudos kioskas.

CHAS. LUKSIS REAL ESTATE

MORTGAGES,
INSURANCE,
NOTARY PUBLIC

2502 West Pico Blvd.
LOS ANGELES 19, CALIF.
Telef.: REpublic 8278.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus. Mūsų bendrovės laikomi pinigai Federalės valdžios apdrausti iki 10,000 dolerių.

Midland Savininkų AND LOAN ASSOCIATION

4038 Archer Avenue — Tel.: LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošim.

LIETUVIŠKĄ DUONĄ

ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyręs Lietuvoje kepejas — specialistas

ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

ADRESAS: 738 W. 31 ST.

LIETUVIŠKA ISTAIGA

Atidarykite dabar taupymo sąskaitą

Sąskaitos yra draustos J. A. iki \$10,000. —

Ką šandie Atidėsite, Tą Lietingoj Dienoj Turėsite!

MES MOKAME 3% DIVIDENDŲ.

Crane Savings and Loan Ass'n B. R. Pietkiewicz

(PETKEVICIUS)

PREZIDENT, MANAGER

2555 W. 47th St. LAfayette 3-1083

CHICAGO, ILLINOIS.

Tuomet pardavimui namų, būtinų, farmų įvairia kaina ir įvairiose vietose Toronte ir visoje Ontarijos provincijoje.

Visas informacijas suteiks vel-tui

DR. J. KAŠKELIS

575 Queen' Str. W. Toronto,

R. TESLIA REAL ESTATE.

Tel.: EM 8-2646;

Namų tel.: KE 7536.

RADIO ir TELEVIZIJOS

PARDAVIMAS ir PATAISYMAS

4170 S. ARCHER AVENUE

Telefonas: Bishop 7-1045.

JAUKUS LIETUVIŠKAS

RESTORANAS IR VALGYKLA.

billiardas ir stalo tenisas. Įvairūs gėrimai, šalti ir šilti užkandžiai.

Tremtinių mėgstamiausia vieta.

Erdvi salė

įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th CT., Cicero 50, Ill.

Tel.: TOWndal 3-9472.

Draugai ir sau sveikatos knyga

vadovas:

BŪKITE SVEIKI

Ją parašė ir jau išleido Dr. Biežis

šioje knygoje aprašoma suprantama

lietuvių kalba svarbėjį sveikatos iš-

laikymo dėsniai: KAIP BŪTI SVEI-

KU IR ILGAI GYVENTI.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiek-

vienoje lietuvių šeimoje.

Kaina tik 2 doleriai su pristatimu.

Tuoju užsisakykite.

Užsakymus siųskite knygos auto-

riui:

Dr. S. Biežis,

3241 W. 66 Place,

Chicago 29, Ill.

Telefonas: REpublic 7-7668

Kas Valgo Bruno Duoną

Visad žydi kaip Aguona

LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV BRUNO MACIANSKAS.

3339 So. Lithuanian Ave.

Telef.: KLiffside 4-5376

AUTOMOBILIŲ PATAISYMAS

Motorams keičiami guoliai, žiedai, šleifuojami vožtuvai, grėžiami ci-

linderiai, tekinami alkūniniai velenai, taip pat atreguliuojami (tu-

ne-up) motorai. Išvalomi (oboil out) karboratoriai. Sutvarkoma

elektrinė ir vairavimo sistemos. Perdėbama stabdžiai, transmisij-

os, diferencijalai, keičiamos sankabos (clutch) ir kitos dalys. At-

liekiami dideli ir mažesni lyginimo ir dažymo darbai. Mašina pa-

imama iš katastrofos (accident) vietos ir sutvarkomi reikalai su

insurance. — GARANTUOTAS IR SAŽINGAS DARBAS.

Dirbtuvė atidaryta nuo 8:00 val. ryto iki 9 val. vakaro.

M. ČESAS, A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT AVENUE.

Telef.: dirbtuvės SEeley 3-2146, namų KENwood 8-3092.

Cicerijoje maisto ir delikatesų lietuviška krautuvė

SAVININKAI BR. IR E. STANGENBERGAI

1439 So. 49th AV., CICERO 50, ILL.

Telefonas: OL. 2-9463

Įvairūs vietiniai lietuviški sūriai, užsieninės dešros, kumpiai, žu-

vų konservai, ikros ir t. t.

Ten pat rasite ir dvasinio peno, kaip įvairių lietuviškų laikraščių

taip pat ir knygų.

A. R. JUNIEVICZ ir SŪNUS

3317 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, Ill. Telef.: Yards 7-6266.

LIETUVIŠKA

Laikrodžių ir Brangenybių

KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas įvairių žiedų, dovanų įvairioms progoms.

Ten pat taisto europietiškus ir vietos gamybos laikrodžius.

Kainos yra labai žemos, o darbas atliekamas labai sąžiningai.

Užėik ir pats įsitikink.

JUZEFA IR VIKTORAS

ŠIMAIČIAI

REAL ESTATE BROKERS' —

NOTARY PUBLIC —

INSURANCE

INCOME TAX SERVICE

4241 So. Maplewood Ave.

Chicago 32, Illinois

Telef. Bishop 7-3340

V. ŠIMKUS

STATIBŲ KONTRAKTORIUS

— Stato naujus namus pagal sutar-

šį. Didelis planų pasirinkimas. Atlie-

kami remonto darbai.

4645 So. Keating Ave.

Telefonas: RELiance 5-8202.

Skambinti nuo 6 val vakaro.

Televizija

Radio ir fonografai

10% nuolaidos su šiuo skelbimu.

GARANTUOTA — IŠSIMOKĖJIMAI.

APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas

prityrusių inžinierių.

Sąžiningas ir geras patarnavimas

garantuotas.

DAINA

TELEVISION

sales-service

3130 So. Halsted St. —

TELEF.: DANUBE 6-6887

KRAUTUVĖ ATIDARA:

Pirmadienis ir ketvirtadienis —

nuo 9 — 9 val. vak

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak

● Bridžporte, 3524 S. Halsted gatv

(šalia kino teatro RAMOVA) yra ati

daryta nauja apmušalų (sienoms

popieriu), dažu namų ruošos reikme-

nių ir praktiškų dovanų krautuvė.

D. JURJONAS

3524 So. Halsted St.

Tel. Bishop 7-3371

Jūs rasite šioje krautuvėje įvairių

kasdien naudojamų dalykų už priei-

jamą kainą

Be to, yra mašinių "PHOENIX"

kuriais galima be vargo išlūti

silpas, prisūti sagas, padaryti apme-

lymus ir įvairius kitus pagražinimus

užvalkaluose, bei moteriškuose bald-

niuose.

Tos mašinos jau buvo žinomos Ne

priklausomėje Lietuvoje.

Jonas Karvelis

3249 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Tel.: Yards 7-0677

TEL: DA. 61126

Didžiausias pasirinkimas: siuvamų mašinių, Radio aparatų, įvairių

sveicarūšių laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviš-

ku knygų, žurnalų ir laikraščių.

HARMONY MOTORS, Inc.

Kviečia Jus atsilankyti į naujai perorganizuotą, grei-

čiausiai augančią

Lietuvišką Automobilių Prekybą

GERESNĖS MAŠINOS už žemesnes kainas!

5805—07 S. Western Av. Tel.: REpublic 7-4480.

Gerai kalbos negalima išmokyti be geros gramatikos.

PERFECT ANGLIŠKAI MOKĖSI — GERESNĮ DARBĄ TURESI.

Todėl skubėk įsigyti:

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA LIETUVIAMS

192 PUSLAPIAI — 2 DOLERIAI.

Pareikalavimus ir pinigų siųsti: "L.L." 3157 So. Emerald Ave,

Chicago 16, Ill.

PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSA-

VYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA REAL ESTATE

& BUSINESS BROKER

1333 A DUNDAS ST. W., TORONTO OL. 8443 — OL. 444

Mes patarnaujame teisingai, skubiai, savo kalboj.

\$500 — \$1500 — galite gauti per mūsų biurą, tik už Jūsų parąs,

be žirantų, jei Jums trūksta pinigų — įmokėjimui perkant namą.

Visais biznio reikalais mūsų agentai NEMOKAMAI suteikia infor-

mācijas ir mielai Jums patarnaus.

F. JONYNAS

Telefonas: OL. 8444. Namų: OL. 2972.

P. DAMBRAUSKAS

Telefonas: OL. 8443. Namų: JU. 6198.

V. JUČYS

Biznio telef.: 8444. Namų tel.: OL. 6718.

V. SIMINKEVIČIUS

Telefonas: OL. 8443, OL. 8444.

J. J. ELLIS, REALTOR

333 Roncesvelles Av, Toronto, Ont.

Jeigu norite pirkti ar parduoti namus, farmas, gazoline stotis, kra-

utuves ar kitokius bizius daryti, visuomet Jume mielai patarnaus mūsų

atstovas

Vytautas LUNYS

Telefonai: Biuro LA 8000; Buto LY 2045.

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. HALSTED ST. CHICAGO, Illinois

Priima ir meniškai atlieka įvairiausių fotografavimo darbus, kaip tai:

1. Daro meniškas, retuotas portretų nuotraukas, įvairių dydžių

2. Vestuvių, susirinkimų ar kitokių iškilimų nuotraukas darome

mūsų studijoje.

3. Foto megejams išaikiname filmas ir darome nuotraukas.

4. Ten pat galima įsigyti gerų filmų įvairiems foto aparatams.

LIQDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6345 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia

REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta

Tiema, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gauname

koplyčią arčiau Jūsų namų.

Virš 50 metų

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie

ĮVAIRIUS APDRAUDAS.

KREIPKITĖS Į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuviu Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo istaiga.

Veikia Dieną ir Naktį

4605 — 07 So Hermitage Ave. — Tel.: Yards 7-1741 ir 7-1745

arba

4330 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-0440.

KA JIE DIRBA

Už A. A. dipl. inž. Ant. Vyt. DANIŪNO,

buv. Stuthof koncentracijos stovyklos kalinį, bus atnašaujamos Šv. Mišios Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke, š. m. kovo 21 d., sekmad., 10 val., minint jo mirties 10 metų sukaktį. Solo giedos p. R. Vilčinskaitė — Maslianikienė. Inž. ir Arch. S-gos nariai, "Plieno" korporantai, velionies draugai bei pažištami kviečiami dalyvauti gedul. pamaldose.

Velionis gimė 1911 m. Ukmergės apskr. 1931 m. baigė Ukmergės gimnaziją, o 1938 m. Vyt. Didžiojo Universitetą, inžin. fakultetą, statybos skyrių. Dirbo Ukmergėje, Marijampolėje, Zarasuose; kurį laiką buvo u-te asistentu. — Nuo 1941 m. buvo "Statybos" b-vės direktorium Vilniuje, iš kur 1943 m. balandžio mėn. vokiečių okupacinės valdžios buvo sumtas

ir išvežtas Stuthof koncentracijos stovyklos Badas, sunkus darbas, fizinės bei dvasinės kančios palaužė jauną gyvybę ir Daniūnas, neišvydęs tėvynės, mirė 1944 m. kovo 7 d. **Ol. Eiviene,**

DIVERSEY KOMPANIJOS ŽURNALAS APIE LIETUVAITĘ

Didelė chemijos kompanija DIVERSEY, turinti savo įmones Chicagoje, Clevelande, Kalifornijos valstijoje, Kanadoje, Australijoje, Havajuose, tik ką išėjusiame mėnesiniame savo žurnale, leidžiamam visiems savo skyriams ir daliniams, visą žurnalo trečią puslapį paskyrė savo naujai laboratorijai ir jos tvarkytojai Ringalei Gustaitienei. Idėtos trys nuotraukos. Palankus aprašymas apie R. G. ašliekamą darbą, išeitą chemijos mokslą ir jos karo meto per gyvenimus R. Gustaitienės yra "L. Lietuvos" redaktoriaus Alg. Gustaičio žmona.

Naujami lietuvių radio pusvalandis BANGA

Jau girdime 3 kartus savaitėje

PIRMADIENIAIS 9.30 — 10 val vak.
PENKTADIENIAIS 9.30 — 10 val vak.
SEKMADIENIAIS 4.00 — 4.30 val. po pietų
Iš stoties WOPA — 1490 kc.

Skelbimų ir kitais reikalais kreiptis į Z. Slivinską 6142 So. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Telef. PRrospect 6-6900.

Lietuvių Prekybos Namai

Moderniškiausios baldai. 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE ir kiti. Radijo aparatai, kilmiai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Telefonu Europai klausyti radio aparatai. Rašomose mašinėse su pilnu lietuvišku šriftu siunčiamos į visą Ameriką ir kitus kraštus.

Lengvi išsimokėjimai, sekmdieniais jokių taksų. Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS.

FURNITURE CENTER, INC.

3224 — 26 — 28 SO. HALSTED ST., TELEFONAS: Victory 2-4226
Įmone atidaryta: Pirm. Kėtv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekmad. 10-5 val

SAVI PAS SAVUS!

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJ DANA

yra didelis pasirinkimas: įvairių gintaro gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, meniškų margučių, vaikų ir moteriškų rūbų.

SAVININKAI A. IR D. PAREIGIAI

1445 So. 49th AV., CICERO 50, ILL.

Telefonas: TO 3-6591.

DIDŽIULIS PASIRINKIMAS PAVASARINIŲ RŪBŲ VAIKAMS NUO NAUJAGIMIO LIGI 16 DYDŽM.

Mūsų Specialybė MERGAICIŲ IR BERNIUKŲ RŪBAI, kurių kainos, atsižvelgiant į jų kokybę, yra labai žemos:

PAVASARINIAI PALTAI BERNIUKAMS nuo \$10.98
PAVASARINIAI PALTAI MERGAITĖMS nuo \$ 5.98
BERNIUKAMS KELNĖS

Iš nyloono ir rayon gabardino tiktai už \$ 2.98

GRAZIOMS MERGAITĖMS, GRAZIOS SUKNELES

mokyklai ir pasipuošimui iki 14 didžio tiktai už .. \$ 2.98

BERNIUKAMS IR MERGAITĖMS BALTINIAI nuo .. \$.98

Mes turime didžiulį pasirinkimą KOMUNIJAI SUKNELIŲ

Aukščiausios kokybės, už žemiausią kainą.

MICHAELS

BRIDGEPORTO DIDŽIAUSIA NAUJAGIMIŲ IR VAIKIŠKŲ RŪBŲ PREKYBA

3446 S. Halsted Street Telf. YARDS 7-9242

"Laisvosios Lietuvos" atstovai ir platintojai

Į kuriuos galima kreiptis prenummeratos, skelbimų ir kit. reikalais

J. A. V.

Baltimore, Md.
A. Česonis,
1323 Hollins St.

So Boston, Mass.
Gedmintas Juozas,
23 Dorchester St.

Brooklyn, N. Y.
Valakas Juozas,
383 So. 4 St.

Cleveland, Ohio.
Senkus Vytautas,
702 E. 91 St.

Pašakarnis Vytautas,
1219 E. 61 St.

Detroit, Mich.
Pauža Vladas,
1906 — 25 St.

Veikutis Kazys,
9729 Woodlawn

Hillside, N. J.
V. Valickas,
572 Champman St.

Kearny, N. J.
J. Vaitauskas,
123 Schnyler Ave.

Newark, N. J.,
Trečiokas Kazys,
315 Walnut St.

Rochester, N. Y.,
Užemis Bronius,
1118 Nort St.

Telef.: OLYmpic 2-4276

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero
VAL.: antradi., ketv. 10—12, 2—6,
7—9 p. p.

Penktadi. 3—6, 7—9 p. p.

3147 So. Halsted St., Chicago

VAL.: pirmadi., trečiadi., šeštadi.
3—8 p. p. penktadi. 10—12 ryto

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Road

VAL.: 1—3 popiet ir 7—8 vakare.

Trečiadi. ir sekmad. ofisas uždarytas.

Šeštadi. tik nuo 1—3 v. p. p.

Telef. kabineto: VI 7-6583, buto: RE 7-7868.

Butas: 3241 W. 66th PLACE

Kabineto: Lafayette 3-1707

Buto: Fillmore 3-8614 (Maywood)

DR. S. GESTAUTAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Sirdies, vidaus ir vaikų ligos

4055 So. Archer Ave.

(Kampas Archer ir California A.)

Val.: 2—4 ir 6—8 p. p. kasdien.

išskyrus trečiadi. ir sekmad.

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

PRITAIKO AKINIUS

Val.: 9—12 ir 7—9 v. v., pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius

2422 West Marquette Rd.

DR. PRANAS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63st.

Val.: 1—3 ir 7—9 vak.

Telef.: kabineto LU 5-0348

Buto PO 7-4851

DR. JUOZAS VIDŽIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

26 South Cicero Avenue

Val.: 6—9 v. v., šeštadi. 2—4 v. p. p.

Telef.: kabineto AUSTIN 7-4748

" Bishop 2-2670

Butas: 1445 So. 49 Ave.

Tel.: OLympic 2-4006

Omaha, Nebr.
Pangonis Stasys,
1505 So. 31 St.

Cicero, Ill.
Juozaitis Stasys,
1413 So. 49 ct.

CANADA

Toronto, Ont.,
Peciūnas Stasys,
64 Mc. Kenzie Cres.

Montreal, P. Q.,
Baltūnis Pranas,
4040 Ontario St., E. Apt 3.

Sault St. Marie, Ont.,
A. Motiejūnas,
78 Fanered St.

PIETŲ AMERIKA

BRAZILIJA

Kl. Jūra.
Sao Paulo, Brazil,
Caixa Postal, 4189.

KOLUMBIJA

K. Klatauskas,
Medellin, Aprt. nac. 2336.

VENEZUELA

Diržys Antanas,
Maracay, Estade Aragua,
Ave. Alayon 6 Oeste,

EUROPA

ANGLIJA

Jonelynas Kazys,
The Chase Hostel,
Coventry.

London, W. 4,
D. Dauneraitė,
49, Thornton Ave.

BELGIJA

Rev. J. Dedinas,
Louvain, Belgique,
97 Rue de la Brabanconnee

ŠVEICARIJA

V. Augustaitytė,
Geneve, Suisse,
11, rue Toepfer.

VOKIETIJA

J. Gytis,
(13b) Memmingen,
Postfach 201 — W. Germany.

Tavo brolis Vokietijoje yra išal-

kęs ne tik maisto, bet ir spaudos. —

Nepagaliek jam užprenumeruoti

"Laisvąją Lietuvą".

*

VAISTINĖ

Savininkas

PR. A. ŠIMKUS

3301 So. Halsted St.

Tel.: Virginia 9080 ir 9081

Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir maonus patarnavimas pacio savininko Pr. Šimkaus.

Lietuvis perka pas Lietuvį!

Custom Tailoring

"It does something for you!"

Iki Velykų tiktai 4 savaites!

BŪK PASIRUOŠĘS!!! — NAUJAUSIOS MADOS, PAVASARINIŲ IR VASARINIŲ GERIAUSIOS VILNOS RŪBŲ, TIEK VIETINIŲ, TIEK UŽSIENINIŲ!!

NEATIDĖLIOK — BET KĄ PIRKJAMAS, NEPAMIRŠK AP-LANKYTI MŪSŲ!

MES TURIME ŠIMTUS READY-TO-WEAR EILUČIŲ, PALTŲ, SPORTIŠKŲ PALTŲ IR PUSPALČIŲ.

EILUTĖS: \$45.50 ir daugiau; PALTAI: \$35.00 ir daugiau; PUSPALČIAI: \$7.95 ir daugiau.

Be to, mūsų krautuveje didžiausias pasirinkimas skrybėlių, marškinėlių, kaklaraiščių ir kt.

Kalbame vokiškai, lenkiškai ir čekiškai.

32 metai kaip Bridgeporte

Moderniškiausia, geriausių rūbų krautuve

L & F TAILORS

3464 South Halsted Street Telef. YARDS 7-3755

Krautuve atdara:

PIRMADIENIAIS ir KETVIRTADIENIAIS

iki 9 val. vakaro. Kitomis dienomis iki 6 val. vakaro.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŲ SAŽINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMO IRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 6819 S. Rockwell St., CHICAGO 29, Illinois. Tel.: WALbrook 5-9209

Vyriskų rūbų ir batų

SAŽINGAS PASIRINKIMAS

TIK PAS

H. SEIGAN

4622 So. ASHLAND AVE.

TELEF.: YARDS 7-1272

CHICAGO 9, ILLINOIS

ZIEMINIAI IR RUDENINIAI PALTAI, BATAI, MARŠKINIAI

IR KITAS PREKES GAUSITE FIGESNE KAINA IR ILGESNIAM

Išsimokėjimui be nuosimčių

MŪSŲ KRAUTUVĖ ATDARA:

Pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. iki 9 val. 30 min.

Kitomis dienomis iki 6 val. vakaro

Sekmdieniais nuo 10 val. iki 2 valandų.

Su šiuo skelbimu nuo 10% iki 20% nuolaida.

UZEIKITE IR PATYS ĮSITIKINKITE.

MANLAGUS PATARNAVIMAS.

SUSIKALBESITE LIETUVIŠKAI!

BECK'S SENSACINGAS IŠPARDAVIMAS

PIRK PAS BECK'S IR SUTAUPYK PINIGUS!

ZEMIAUSIOS KAINOS VISAME MIESTE

Išpardavimas prasideda pirmadienį (kovo 22 d.)

9 val. ryto ir tęsis 15 dienų

Čia duodame tik keletą pavyzdžių iš mūsų didžiulio pasirinkimo prekių:

MOTERIŠKOS SUKNELES — įskaitant naujausio stiliaus iš šilko, taffetto, gabardino, vilnos, aksomo ir kitos medžiagos, kurios kalnuoja iki 35.00 dabar pirkite tiktai už 2.98

MOTERIŠKOS PIRSTINĖS — nyloono ir kitos medžiagos kurių kaina buvo 2.49 už porą, dabar tik 33c

MOTERIŠKŲ BLIŪZIŲ didžiausias pasirinkimas, kurių kaina buvo 9.98, dabar tik 1.49

MOTERIMS KORSETAI ir korseletės, kurių kaina buvo 15.00, dabar tik 1.98

MOTERIŠKI AUKŠČIAUSIOS RŪSIES KOSCIUMAI kurių kaina buvo 25.00, dabar 3.98

Be to, 1001 kitokių dalykų kiekvienam jūsų šeimoms nariui rasite pirmadienį

BECK'S DEPARTMENT STORE

kuris aptarnauja sąžiningai Bridgeporto žmones 40 metų.

3347-3349 South Halsted Street

(prie 34-tos gatvės)